

लेवीयपुस्तकम्

अर्थात्

मूससा लिखितं द्वतीयपुस्तकं।

1

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ होमविधिः २ अर्थात् गोः १० मेषस्य १४ पचिलस्य होमस्य विधिः ।

१ परमेश्वरो समाजावासात् मूससमाह्रय कथामिमां बभाषे । त्वमि-
२ स्यादेल्वंशान् वद युग्माकं कञ्चिद् यदि परमेश्वरस्य समीपं पशुवलिमा-
निनीयति तर्हि स गोव्रजाद् मेषादिव्रजादा तम् आनयतु, कथामिमां
तेभ्यः कथय ।

२ अपरं यदि होमार्थं व्रजात् गां जिष्टक्षति, तर्हि निर्दोषं पुंपशुं ग्रही-
ष्यति, स परमेश्वरस्य समुखे ग्राह्यार्थं समाजावासदारस्य समीपे
४ तमानीय होमवले: शिरसि करमर्पयिष्यति, तेन स वलिस्तस्य प्राय-
५ चित्तरूपेण ग्राहिष्यते । ततः परमेश्वरस्य समुखे तेन तस्मिन् वत्से
६ हते हारोणस्य सुता याजकास्तस्य शोणितं गृहीत्वा समाजावासदारस्य
७ समोपस्थवेद्युपरि चतुर्दिक्षु विकरिष्यन्ति । स तस्य कृतिं निर्मेच्य तं

खण्डखण्डी करिष्यति । हारोण्याजकस्य सुता वेद्युपरि वक्त्रिं निधास्यन्ति ०
वक्त्रेरुपरि दारूणि सञ्जयिष्यन्ति । हारोण्यस्य सुता याजकालस्या वेद्या ८
उपरिस्थवक्त्रेश्वनोपरि तस्य खण्डानि शिरोमेदस्य निधास्यन्ति । किन्तु ९
याजकस्तस्य नाडीपदान् तोयेन प्रक्षाल्य वेद्या उपरि सर्वं दाहयिष्यति
तेन स परमेश्वरमुद्दिश्य वक्त्रिष्टः सुगच्छिहोमवलि भविष्यति ।

यदि होतुं ब्रजात् मेषं छागं वा जिष्ठक्षति तर्हि तिर्दीवं पुंपशुं १०
गृहीत्वा वेद्याः पार्श्वे उत्तरस्यां दिश्मि परमेश्वरस्य सम्मुखे तं हृणिष्यति ११
हारोण्यस्य पुत्रा याजका वेद्युपरि चतुर्दिक्कु तस्य श्रोणितं विकरिष्यति ।
तेन तस्मिन् खण्डखण्डीष्टते याजको वेद्या उपरिस्थयो वक्त्रिकाष्ठयोरुपरि १२
शिरसा मेदसा च सहितं तं सञ्जयिष्यति । किन्तु याजकस्तस्य नाडी- १३
पदान् तोयेन प्रक्षाल्य सर्वं गृहीत्वा वेद्या उपरि दाहयिष्यति, तेन स
परमेश्वरमुद्दिश्य वक्त्रिष्टः सुगच्छिहोमवलि भविष्यति ।

यदि "परमेश्वरमुद्दिश्य होतुं पक्षिणं जिष्ठक्षति तर्हि कपोतानां वा १४
युवपारावतानां मथात् तं ग्रहीष्यति । याजकस्तं वेद्याः समीपम् १५
आनीयं तस्य शिरोऽवमर्द्य तं वेद्यां दाहयिष्यति तस्य श्रोणितं वेद्याः
पार्श्वे निष्पीडयिष्यति । ततः स तस्य मलेन साकम् आमाशयं गृहीत्वा १६
वेद्याः पूर्वपार्श्वे भस्मनः स्थाने तं निक्षेपस्यति । ततः पक्षमूलं क्षेतस्य- १७
ति किन्तु तं द्विभागं न करिष्यति, याजको वेद्या उपरिस्थितयो वक्त्रि-
काष्ठयोरुपरि तं दाहयिष्यति तेन स परमेश्वरमुद्दिश्य वक्त्रिष्टः
सुगच्छिहोमवलि भविष्यति ।

२ द्वितीयोध्यायः ।

५ नैवेद्यस्य विधिः ४ अर्थात् चुक्षोजातनैवेद्यकथनं ५ पात्रे भृष्टनैवेद्यकथनं ७ कटाहे
भृष्टनैवेद्यकथनं १२ प्रथमफलकथनं १३ नैवेद्यासादनकथनम् ।

केनचित् परमेश्वरमुद्दिश्य नैवेद्ये कृते स सूक्ष्मगोधूमचूर्णेन नैवेद्यं १
करिष्यति तदुपरि तैलमभिषिच्य कुन्दुरुदत्त्वा हारोण्यस्य सुतानां याज- २
कानां सन्निधिम् आनेष्यति ततो याजकस्तस्यात् सुष्टिमेकं सूक्ष्मगोधूमचूर्णं
किञ्चित् तैलं सर्वकुन्दुरुच्च गृहीत्वा परमेश्वरमुद्दिश्य स्वरणार्थं वेद्या
उपरि दाहयिष्यति, तेन तत्परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्त्रिकृतं सुगच्छिनैवेद्यं
भविष्यति । ऋत्वैवेद्यावशिष्टांश्च हारोण्यस्य तस्य सुतानाच्च भविष्यति ३
परमेश्वरम् उद्दिश्य हृवनीयदद्यमिदमतीव परिचं भवति ।

४ चुक्षीपक्षद्रव्यनिवेदनकाले तैलमिश्रिताः किंतु शून्याः सूक्ष्मगोधूम-
चूर्णपिण्डका वा तैलाक्ताः किंतु शून्याः सूक्ष्मपिण्डका वा तब नैवेद्यं
भविष्यति ।

५ भाजनभृष्टद्रव्यनिवेदनकाले किंतु शून्यतैलमिश्रितानि सूक्ष्मगोधूम-
इचूर्णानि पक्षा तत् खण्डखण्डोक्त्वा तदुपरि तैलम् निषेद्यसि तदेव
तब नैवेद्यं भविष्यति ।

६ कटाहभृष्टद्रव्यनिवेदनकाले तैलप । नि सूक्ष्मगोधूमचूर्णानि तब नैवेद्यं
न भविष्यति । त्वं तद्व्रव्यस्य नैवेद्यं परमेश्वरस्य समीपमानीय याज-
काय दास्यसि, स तद् वेद्याः समीपम् आनेष्यति । स्मरणार्थं तत्रै-
वेद्यस्य किञ्चिद् आदाय वेद्यां दाहयिष्यति । तेन तत् परमेश्वरादेश्वकम्

१० अभिकृतं नैवेद्यं भविष्यति । तत्रैवेद्यावशिष्टांशं हारीणतसुतानां
११ भविष्यति परमेश्वरमुद्दिश्य होतव्यद्रव्यमिदमतीव पूर्तं भवति । यूयं
परमेश्वरम् उद्दिश्य किंतु शूक्तां नैवेद्यं नानेष्यथ तथा परमेश्वरम्
उद्दिश्य होतव्यनैवेद्येन साकं किंतु मधु च किञ्चिदपि न दाहयिष्यथ ।

१२ प्रथमपक्षीयनैवेद्यस्यार्थं विधिः, यूयं परमेश्वरम् उद्दिश्य तत्रैवे-
दयिष्यथ किन्तु सुगन्ध्यर्थं वेद्या उपरि तत्र ज्वालयिष्यथ ।

१३ किञ्च नैवेद्यस्य सर्वद्रव्याग्नि लवणाक्तानि करिष्यथ, ईश्वरनियमितस्य
१४ लवणस्य न्यूनमकृत्वा सर्वनैवेद्यैः साकं लवणं निवेदयिष्यथ । तब

प्रथमपक्षास्य नैवेद्यं परमेश्वरमुद्दिश्य निवेदनकाले त्वं वक्तिशुक्लस्य
सम्पूर्णकनिश्चस्य मर्दितान् कोमलान् कणान् तब प्रथमपक्षास्य नैवेद्यार्थं

१५ निवेदयिष्यसि । तदुपरि तैलं दास्यसि जुन्दुरुच्च निधास्यसि तदेव
१६ नैवेद्यमेकं भविष्यति । याजकः स्मरणार्थं तस्य किञ्चित् मर्दितं शस्यं

किञ्चित् तैलं सर्वजुन्दुरुच्च दाहयिष्यति तेन तत् परमेश्वरम् उद्दिश्य
वक्तिकृतं नैवेद्यं भविष्यति ।

3

३ छन्तीयोध्यायः ।

१ मङ्गलार्थवल्ले र्विधिः २ मङ्गलार्थवल्लये सेपशावकस्य १२ छागलस्य कथनं ।

१ मङ्गलार्थवल्लिदानकाले गोरुत्सूक्ष्मा निर्दोषं पुरुषं ख्लियं वा पशुम्
२ परमेश्वरस्य सम्मुखम् आनेष्यति । खबलेः शिरसि करमर्पयिता समा-
जावासस्य द्वारे त बलिं कैत्यति पञ्चात् हारीणस्य सुता याजकास्तस्य

शोणितं वेद्युयरि चतुर्दिक्षु विकरिष्यन्ति । ततः परमेश्वरम् उद्दिश्य ५
मङ्गलार्थकस्य बस्ते हृषवनीयम् उत्सुच्यति, अर्थतत्त्वस्य नाडीच्छादकं ४
भेदो इन्द्रोपरिस्थितं पार्श्वस्थमेदो द्वा मेघग्रन्थी तदुपरिस्थितं पार्श्व-
स्थमेदो यद्यत उपरिस्थाम् अन्वाज्ञावकं मेरुग्रन्थिभ्यां साकं विमोच-
यन्ति । ततो हारोणस्य पुत्रा वेद्या उपरिस्थवङ्गिकाण्डहर्यो- ५
परि तत् सर्वं दाहयिष्यन्ति तेन तत् परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्त्रिष्ठातं
सुगन्धिहृष्टं भविष्यति ।

परमेश्वरम् उद्दिश्य मङ्गलार्थबङ्गिदावकाले मेघादेहत्सूच्या निर्दोषं ६
पूरुषं वा लियं बलिम् उत्सुच्यति । मेघशावकस्योत्सूच्या स्त्रीयबलिं ०
परमेश्वरस्य समीपमानीय खीयबलेः शिरसि कर्मपर्यित्वा समाजा-
वासस्य सम्मुखे तं बलिं क्षेत्रस्यति हारोणस्य सुता वेद्या उपरि चतु- ८
र्दिक्षु तच्छाणितं विकरिष्यन्ति । परमेश्वरम् उद्दिश्य मङ्गलार्थकस्य ९
बस्ते हृषवनीयम् उत्सुच्यति, अर्थतत्त्वस्य लाङ्गलस्य मेरुदण्डस्य समो-
पाद् विमोचयन्ति नाडीच्छादकं भेदो नाडी उपरिस्थं भेदो द्वौ १०
मेरुग्रन्थी तदुपरिस्थपार्श्वमेदो यद्यत उपरिस्थान्वाज्ञावकं मेरुग्रन्थिभ्यां
समं विमोचयन्ति । ततो याजकत्तत् वेद्या उपरि दाहयिष्यति ११
तेन तत् परमेश्वरमुद्दिश्य वक्त्रिकृतं भव्यं भविष्यति ।

अजस्योत्सूच्या स्त्रीयबलिं परमेश्वरस्य सस्ताखम् आनीय तच्छि- १२
रसि कर्मपर्यित्वा समाजावासस्य सम्मुखे तं क्षेत्रस्यति हारोणस्य १३
सुता वेद्या उपरि चतुर्दिक्षु तस्य शोणितं विकरिष्यन्ति । पञ्चात् १४
स तस्य हृषवनीयद्रव्यं परमेश्वरम् उद्दिश्य उपहारं करिष्यति अर्थात्
नाडीच्छादकमेदो नाडुपरिस्थं सर्वमेदो द्वौ मेरुग्रन्थी तदुपरिस्थपा- १५
र्शस्थमेदो यद्यत उपरिस्थान्वाज्ञावकं मेरुग्रन्थिभ्यां साकं मोचयन्ति ।
ततो याजको वेद्या उपरि तत् सर्वं दाहयिष्यति तेन तद् वक्त्रिकृतं १६
सुगन्धिभव्यं भविष्यति कृत्स्नमेदः परमेश्वरस्य भविष्यति । युध्याकं १७
पुरुषपरम्परायां सर्वनिवासेषु निविधिरयमेको भविष्यति यूयं
मेदः शोणितच्च किञ्चिदपि न भोक्ष्यते ।

चथ्रज्ञातपापार्थं बलिदानकथनं २३ साधारणज्ञाकानामज्ञातपापार्थं बलि-
दानकथनम् ।

१ चनन्तरं परमेश्वरो मूससमवदत् लभिष्यावेलो वंशं वद यदि कथिन्
२ न बुद्धा पापं करोत्यर्थतः परमेश्वरस्याज्ञाभिनिष्ठानां सर्वकर्मणां
३ किञ्चन कर्म करोति विषेषतोऽभिषिक्तो याजको यदि पापं कृत्वा
लोकान् अपराधिनः करोति, तर्हि स खद्गतपापात् परमेश्वरमुद्दिश्य
४ प्रायस्त्वित्तार्थं निर्देषमेकं गोवत्सम् उत्स्वच्यति । ततः समाजावासस्य
द्वारसमीपे परमेश्वरस्य सम्मुखे तं गोवत्समानीय तस्य शिरसि करमपै-
५ थिला परमेश्वरस्य सम्मुखे तं क्वेत्स्यति । अभिषिक्तो याजकस्तस्य
गोवत्सस्य किञ्चित् श्रोणितं गृहीत्वा समाजावासमध्यम् आनेत्यति ।
६ तच्छ्रोणिते याजकः खाङ्गुलिं मञ्जित्वा परमेश्वरस्य सम्मुखे पवित्र-
स्त्रानस्य विच्छेदवसनस्यायभागे तच्छ्रोणितस्य किञ्चित् सप्तष्टत्वो विक-
० रिष्यति । पञ्चात् याजकस्तस्य श्रोणितस्य किञ्चिद् आदाय समाजा-
वासस्य मध्यस्थितसुगन्धिपूरस्य वेद्याः शङ्खेषु परमेश्वरस्य सम्मुखे दास्यति
वत्सस्य द्वत्सं श्रोणितं गृहीत्वा समाजावासस्य द्वारस्थिताया होम-
१० वेद्या मूले निवेद्यति । मङ्गलार्घवलौ यथा कर्तव्यं, तथा प्रायस्त्वित्तीय
वत्सस्यापि नाडीक्षादकमेदो उल्लोपरिष्यं मेदो द्वौ मेरुग्रस्ती तदुप-
रिष्यपार्श्वस्यमेदो यक्षत उपरिष्यान्वाज्ञावकं मेरुग्रस्तिभ्यां साकं मोच-
११ यिष्यति, याजको होमवेद्या उपरितानि दाहयिष्यति । तस्य वत्सस्य
१२ चर्मशिरःपदान्तगोमयैः सहितं सर्वमांसं गृहीत्वा शिविरस्य वह्निः
शुचिस्थानम् अर्धात् भस्त्रक्षेपणस्थानम् आनीय काढोपरि वक्त्रो
दाहयिष्यति, यत्र स्थाने भस्त्रं क्षिप्यते तत्र तं दाहयिष्यति ।
१३ इखावेलवंशस्य सर्वसमाजो यदि न बुद्धा समाजस्याज्ञातं पापं
करोति परमेश्वरस्य कस्याज्ञिदाज्ञाया विरुद्धम् अर्जन्तव्यं कर्म यदि तैः
१४ क्रियते, तर्हि त अपराधिनो भविष्यन्ति । तैर्यत् पापं कृतं तस्मिन् पापे
प्रकाशिते सति समाजस्तत्पापात् गोवत्समेकं समाजावाससमीप-
१५ मानीय उत्स्वच्यति । समाजस्य प्राचीनजनाः परमेश्वरस्य सम्मुखे
तस्य शिरसि करान् अर्पयिष्यन्ति ततः स परमेश्वरस्य सम्मुखे
१६ क्वेत्स्यते । पञ्चात् अभिषिक्तो याजकस्तस्य श्रोणितस्य किञ्चित्
१७ समाजावाससमध्यमानेष्यति । याजकस्त्रव श्रोणिते निजाङ्गुलिं मञ्जित्वा
परमेश्वरस्य सम्मुखे विच्छेदवसनस्यायभागे सप्तष्टत्वत्सस्य किञ्चित् विक-

रिष्यति । तच्छ्रोणितस्य किञ्चिद् आदाय परमेश्वरस्य समुखे समाजा- १८
वासस्य मध्यस्थितवेद्याः पूर्णेषु दास्यति ततः समाजावासस्य द्वार-
समीपस्थाया होमवेद्या मूले सर्वं शोणितं निषेक्षति । तस्मात् तस्य १९
सकलमेद आदाय वेद्या उपरि दाहयिष्यति । स प्रायस्चित्तस्य वत्सं २०
यादृशं करोति एनमपि तादृशं करिष्यति, इत्यं याजकैन तेषां
प्रायस्चित्ते छाते तेषां पापक्षमा भविष्यति । ततः स याजकस्तं वत्सं २१
शिविरस्य वहि नैत्या प्रथमवत्सवत् तमपि दाहयिष्यति । समाजस्य
प्रायस्चित्तमिति ।

यदि कञ्चिद् अध्यक्षो न ज्ञात्वा पापं करोति परमेश्वरस्याच्चाया २२
विरुद्धं अकर्त्तव्यं कर्म च करोति तर्हि सोऽपराधी भविष्यति । यत् पापं २३
तेन छातं तत्पापे तस्मै ज्ञापिते सति स बलिं दातुम् एकं निर्दीपं
पुक्षागवत्सम् आनेष्यति । पञ्चात् स तस्य व्यागवत्सस्य शिरसि करम् २४
अर्पयिला होमबलिङ्गेदनस्य स्याने परमेश्वरस्य समुखे तं क्षेत्रस्यति,
सर्वे प्रायस्चित्तबलि भविष्यति । ततो याजकः प्रायस्चित्तबलैः किञ्चिद् २५
शोणितं गृहीत्वा गिजाङ्गुल्या होमवेद्याः पूर्णेषु दास्यति तस्य सर्वरक्तं
होमवेदिमूले निषेक्षति । मङ्गलार्थबलैः मेदोवत् तस्य सर्वमेदो गृहीत्वा २६
वेद्यां दाहयिष्यति इत्यं याजकैन तस्य पापस्य प्रायस्चित्ते छाते तस्य
पापक्षमा भविष्यति ।

साधारणन्दणां मध्ये यदि कञ्चिद् अज्ञात्वा परमेश्वरस्याच्चाया २७
विरुद्धं अकर्त्तव्यं कर्म कुर्वन् पापं करोति, तर्हि सोऽपराधी भविष्यति ।
यत् पापं तेन कृतं तत्पापे तस्मै ज्ञापिते सति स तत्पापात् बलिं २८
दातुं ब्रजात् निर्दीपां व्यागवत्समेकाम् अनेष्यति । तत्प्रायस्चित्तबलैः २९
शिरसि करमर्पयिला होमबलिदानस्य स्याने तत्प्रायस्चित्तस्य बलिं
क्षेत्रस्यति । याजकोऽग्नुल्या तस्य किञ्चित् रक्तं गृहीत्वा होमवेद्याः ३०
पूर्णेषु दास्यति, तस्य सर्वरक्तं वेद्या मूले निषेक्षति । मङ्गलार्थबलैर्नैति- ३१
मेदोवत् तस्य सकलमेदो माचयिष्यति पञ्चात् याजकः परमेश्वरम् उद्दिष्य
सुगम्युपहारार्थं वेद्या उपरि तं दाहयिष्यति इत्यं याजकैन तदर्थं
प्रायस्चित्ते छाते तस्य पापक्षमा भविष्यति । यदि कञ्चित् प्रायस्चित्तार्थं ३२
मेषष्टावक्लम् आनिनीघति तर्हि निर्दीपां मेयीम् आनेष्यति । तत्प्राय- ३३
स्चित्तबलैः शिरसि इत्यं दत्त्वा यत्र होमबलिश्विद्वते तत्र प्रायस्चित्तबलिं
क्षेत्रस्यति । ततो याजकोऽग्नुल्या तस्य किञ्चिद् रक्तां गृहीत्वा होमवेद्याः ३४

४५ पूर्वोदये दास्यति निःशेषं रक्तं वेदिमूले निषेच्यति । मङ्गलार्थवल्लेषणा-
वकस्य मेदोवत् तस्य सर्वमेदो मोचयित्वा परमन्तरम् उद्दिश्य सुगच्छि-
नैवेद्यस्य विधिवत् वेदां दाहयिष्यति इत्यं याजकेन तस्य पापस्य प्राव-
चित्ते छते तस्य पापं क्षमिष्यते ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

5

१ साक्षादानादिदोषे मेषस्य क्वागवत्साया वा बलिदानं ७ तदभावे कपातवदिदानं
१५ कपोताभावे गोधूमचूर्णैवेद्यादानं १४ अज्ञानक्षत्रदोषे मेषबलिकथनं १७
चत्रानक्षत्रसाधारणदोषे मेषबलिकथनं ।

१ यदि कच्छित् साक्षी भूत्वा शृपयं श्रुत्वापि खेन यद् दृष्टं विदितं वा
२ तत्र प्रज्ञाश्य पापं करोति तर्हि स खपापस्य शास्त्रं भोच्यति । यदि
कच्छित् न ज्ञात्वा अशुचिन्द्रयम् अर्थात् अशुचिपश्चेष्ठाः शर्वं वाऽशुचि-
गोमेषादीनां श्वम् अशुचिकीटस्य शृवं स्पृशति तर्हि सोऽशुचि दीर्घी
३ च भविष्यति । वा मानुषस्य किमप्यशैचकृत् ब्रह्म अर्थात् येन मनु-
ष्योऽशुचि भवति तादृशं किञ्चित् यद्यज्ञानात् सृश्यति तर्हि तेन तस्मिन्
४ ज्ञाते सोऽपराधी भविष्यति । अपरं वाचालतया मनुष्यै र्थदत् शृप्यते,
तदनुसारात् सदसदा भवतु अहमिदं करिष्यामीति गदन् यदि
कच्छित् न ज्ञात्वा वाचालतया शृप्ति, तर्हि स तज्ज्ञात्वा तेन दीर्घी
५ भविष्यति । एतादृशे कस्मिंच्चित् दीर्घे भूते तदोऽधिला खपापं खीकार्ये ।
६ ततः स खकृतपापार्थं प्रायच्चित्तनिमित्तं त्रजात् भेषवत्सां क्वागवत्सां
वा परमेश्वरस्य समीपं खदोषार्थं बलिम् आनेष्यति तेन याजक-
स्यस्य पापस्य प्रायच्चित्तं करिष्यति ।

७ स यदि भेषवत्साम् आनेतुं न शक्नोति तर्हि खक्षतदोषार्थं द्वौ कपोतौ
द्वौ पारावतवत्सौ वा परमेश्वरस्य समीपम् आनेष्यति । तयोरेकं
८ च प्रायच्चित्तार्थं एकं होमार्थं भविष्यति । स तौ याजकस्य समीपमात्रीय
प्रायच्चित्तार्थं बलिमादावत्सञ्ज्य तस्य गलम् अवमर्दयिष्यति किञ्चु न
९ छेत्यति । स प्रायच्चित्तवल्लेषणां किञ्चित् शैषितं गृहीता वेदाः पर्श्वे
विकरिष्यति शैषं सर्वे रक्तं वेदा मूले निषेच्यति तेन तत्र प्रायच्चित्तं
१० भविष्यति । ततः स विधिना द्वितीयं होमार्थम् उत्तुक्ष्यति, इत्यं
याज तेन तस्य पापार्थं प्रायच्चित्ते छते तस्य पापक्षमा भविष्यति ।

११ कपोतवत्सदयस्य पारावतवत्सदयस्य वा दानमपि यदि तस्मापश्क्वं

भवति, तर्हि स खपायस्य प्रायस्तित्तार्थं ऐफादशमांशं गोधूमचूर्णोपहा-
रम् आनेष्यति तदुपरि तैलं न दास्यति कुन्टुरं न निधास्यति यस्मात्
तत् प्रायस्तित्त भवति । तेन तस्मिन् याजकान्तिकम् आनीते याजकः १२
स्मरणार्थं तस्मात् सुष्ठिमेकं गृहीत्वा परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्षिताप-
हारवत् तं दाहयिष्यति तदेव प्रायस्तित्त भविष्यति । याजकस्तत्कृत- १३
पापार्थं एतेषाम् एकेन प्रकारेण प्रायस्तित्त करिष्यति तेन तस्य पापक्षमा
भविष्यति नैवेद्यस्य विध्नुसारात् अवशिष्यद्वयं याजकस्य भविष्यति ।

ततःपरं परमेश्वरो मूससमवदत् कस्तित् यदि न बुद्धा परमेश्वर- १४
स्याज्ञां लज्जित्वा तस्य पवित्रवस्तुनो न्यूनत्वं करोति तर्हि स परमेश्वरम् १५
उद्दिश्य दोषबलिदानाय पवित्रस्याबस्य शेषकलानुसारात् भवन्निरूपित-
मूल्यलभ्यं निर्दोषमेकं मेषबलं ब्रजात् आनेष्यति । पवित्रवस्तुनि तेन १६
या द्वयिः द्वाता तामपि परिशोत्स्यति पञ्चमांशादधिकम् अपरमेकमांशं
याजकाय दास्यति याजकेन दोषार्थकमेषबलिना तत् प्रायस्तित्त द्वये
तस्य पापक्षमा भविष्यति ।

यदि कस्तित् परमेश्वराज्ञया निधिङ्गं किञ्चन कर्म कुर्वन् पापं १७
करोति तर्हि स तद् अज्ञातापि अपराधी भवन् निजपापं भोक्ष्यति ।
स दोषार्थं तन्निरूपितमूल्यलभ्यं निर्दोषं मेषबलं ब्रजात् याजकसमीपं १८
आनेष्यति याजकेन तदज्ञानद्वयदोषार्थं प्रायस्तित्त द्वये तस्य पापक्षमा
भविष्यति । यः परमेश्वरस्य विरुद्धं दोषं करोति तस्यैव दोषार्थम् १९
एव बलि भविष्यति ।

6

६ षष्ठोऽध्यायः ।

१ प्रतिवासिविरुद्धदोषे बलिदानं द याजकालां शिरार्थं प्रकाशितो बलिदानस्य
विधिः १४ नैवेद्यस्य विधिः १५ याजकाभिपेकनैवेद्यविधिः १६ प्रायस्तित्तविधिः ।

अनन्तरं परमेश्वरो मूससं जगाद् यदि कस्तन दोषं करोति परमे- १
श्वरस्य विरुद्धमन्यार्थं करोति यदा निक्षिप्तं खीयहस्ते समर्पितं वा २
अपहृतं वा वस्त्रधि समीपवासिने मृषा कथयति यदा खप्रतिवासिनं ३
वस्त्रयति यदान्येन हारितं वस्तु प्राप्य तदधि मृषावाचं वक्ति मृषा-
शपथच करोति एतेषां किञ्चनाधि कस्तन यदि पापी भवति तर्हि स ४
तत् पापहेतोस्तपराधी भविष्यति, यत्तेन बलेनापहृतं कापश्चेन वा लब्धं,
तस्य समीपे निक्षिप्तं अन्येन हास्तितं वा यदस्तु तेन लब्धं, यस्मिन्

५ कस्मिंचित् वस्तुनि वा तेन मृषा शपथः छत्रस्तानि वस्तुनि स पुनर्दास्यति,
तस्य दोषनिष्पत्यकाले द्रव्यस्तामिने मूलादधिकं पञ्चमांशं दास्यति च ।
६ एतस्माद् दोषात् परमेश्वरम् उद्दिश्य ब्रजात् तत्त्विरूपितमूल्यतम्भं
७ निर्दीर्घं मेयबलिं याजकसमीपम् आनेष्यति । याजकः परमेश्वरस्य
८ समुखे तदर्थं प्रायचित्तं करिष्यति ततो यत्र कुत्रापि तेन दोषः छत्रः
९ च तस्मात् चमां धास्यति ।

१० ततःपरं परमेश्वरो मूससं गदितवान् त्वं हारीणं तत्सुताच्च इदमा-
११ द्वापय । होमस्यायं विधिः प्रभातं यावत् समत्तराचिं हवनीयं वस्तु वेद्या
१२ वक्त्रिकुण्डे स्यास्यति वेद्या वक्त्रिच्च प्रज्वलन् स्यास्यति । याजको गावेऽतस्याः
१३ परिधेयकटिवस्त्रे परिधाय वेदिस्यितं वक्त्रिक्षतहोमस्य यद्दस्त्रं तदु-
१४ त्वाप्य वेद्याः पार्श्वे निधास्यति । ततः स तद् वस्त्रं विमोच्यान्वद् वस्त्रं
१५ परिधाय शिविरस्य वह्निः शुचिस्यानं भस्तु नेष्यति । किन्तु वेद्याः
१६ स्थितोऽभिः सदा प्रज्वलितः स्यास्यति न निर्बास्यति याजकः प्रतिप्रात-
१७ रुत्रं काण्ठं दास्यति तदुपरि होमबलिं निधास्यति मङ्गलार्थबलीनां मेद-
१८ तत्र दाहयिष्यति । सोऽभिः वैद्यां सदा ज्वलिष्यति कदापि नहि
१९ निर्बास्यति ।

२० नैवेद्यस्यायं विधिः हारीणस्य सुताः परमेश्वरस्य समुखे वेदये तदुत्-
२१ खच्यन्ति । अपरं याजकत्तस्मात् नैवेद्यस्य मुष्टिमेकं गोधूमचूर्णं क्षिचित्
२२ तैर्लं तदुपरिस्यं सर्वकुन्दुरुच्च गृहोत्रा परमेश्वरम् उद्दिश्य स्वरणार्थं सौ-
२३ रभार्थच्च वेद्यां दाहयिष्यति । हारीणस्तस्य सुताच्च तदवशिष्टांशं भोक्यन्ते
२४ किन्तु किञ्चत्रूच्यपूपैः साकं पूतस्याने तद् भोक्यन्ते अर्थात् समाजा-
२५ वासस्य ग्राङ्मणमध्ये तद् भोक्यन्ते । किञ्चेन समं तत्र भक्ष्यते यतोऽहं
२६ तेषामंशार्थे मम वक्त्रितोपहारेभ्यत्तद् अदाम् तत्प्रायचित्तबलिवत्
२७ दोषार्थबलिवचातिपूतं भविष्यति । हारीणवंशीयाः सर्वे पुरुषात्तद्
२८ भोक्यन्ते युशाकं पुरुषपरम्परायां वक्त्रितोपहाराणां निवै विधिर्यं
२९ यः कस्मित् तान् सूच्यति स पवित्रो भविष्यति ।

३० ततःपरं परमेश्वरो मूससं जगाद् हारीणस्य तत्सुतानाच्चाभिषेकादिने
३१ परमेश्वरम् उद्दिश्य य उपहारस्त्रै दात्यस्त्रस्यायं विधिः । ते निवैवे-
३२ द्यार्थं एकादशमांशं सूक्ष्मगोधूमचूर्णं गृहोत्रार्जं प्रातःकालेऽर्ज्जं सन्ध्यायां
३३ कठाहे तैर्लं दत्त्वा भक्ष्यन्ति भृष्टे सति त्वं तद् अभ्यन्तरम् आनीय
३४ तत्रैवेद्यस्य पक्षान्नानि खण्डीक्षतानि सुगन्धिद्रव्यार्थं परमेश्वरम् उद्दिश्य

उत्स्खच्यसि । हारोणस्य पुत्राणां मध्ये यो जनस्तपदेनाभिषिक्तो २२ याजको भवति स तद् उत्स्खच्यति परमेश्वरम् उद्दिश्य निविधिरेषः तद्विलं दाहयिष्यते । यतो याजकस्य सर्वनैवेचं दाहयितव्यं तस्य २३ किमपि न भोक्तव्यं ।

ततः परमेश्वरी मूससं जगादत्वं हारोणं तत्सुतांश्च वद प्रायस्ति- २४ बलेष्यं विधिः । यत्र हीमबलिश्छिद्यते तत्र परमेश्वरस्य सम्मुखे प्राय- २५ चित्तबलिरपि क्वैदनीयः, सोऽति पवित्रो भविष्यति । यो याजकः पापार्थं २६ तद् उत्स्खच्यति सर्व तद् भोक्तव्यते पवित्रस्याने समाजावासस्य प्राङ्गणे २७ तद् भोक्तव्यते । यः कञ्चन तस्य मांसं स्फूरति सपवित्रो भविष्यति तस्य २९ रक्तं यदि कुञ्चित् वसने लगति तर्हि तद् रक्तमन्तिं वसनं पवित्र- ३० स्याने चालयिष्यसि । यस्मिन् मृत्याचे तत् पच्यते तद् भंक्ष्यते यदि २८ पित्तलपाचे तत् पच्यते तर्हि तन् मार्घसिंहज्ञेन परिष्करिष्यसि च । याजकानां सर्वे पुरुषास्तद् भोक्तव्यते तद् अतीव पवित्रं । किन्तु पूत- ३१ स्याने प्रायस्ति कर्तुं यस्य कस्यचित् प्रायस्ति च वसनं समाजावास- ३० स्याभ्यन्तरम् आनेष्यते तद्व भोक्तव्यते वक्षिना दाहयिष्यते ।

7

७ सप्तमोऽध्यायः।

१ दोषार्थबलेविधिः ११ मङ्गलार्थबलेविधिः २२ मेदरक्तधैर्निपेषः याजकानासंश-
निरूपणं १५ विधिनिरूपणकालकथनच ।

दोषार्थबलेवयं विधिः सोऽतिपूतो भवति । यत्र हीमबलिश्छिद्यते १ तच्चैव दोषार्थबलिश्छेदनोयो वेद्या उपरि चतुर्दिनु तस्य रक्तं निक्षेप्यति । २ तस्य सर्वमेदो लाङ्गूलं नाडीक्षादकमेदो द्वौ मेरुग्रन्थी तदुपरियार्थस्य- ३ मेदो द्वाभ्यां मेरुग्रन्थिभ्यां साकं यक्षत उपरिस्थम् अन्ताङ्गावकां विमोच्य ४ उत्स्खच्यति । याजकः परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्षिष्टतोपहारं कर्तुं वेद्या ५ उपरि एतत्सर्वाणि दाहयिष्यति, दोषार्थबलिदानमिदं । याजकानां ६ सर्वे पुरुषास्तद् भोक्तव्यते पूतस्याने तं भोक्तव्यते सोऽतिपूतो भवति । ७ प्रायस्ति च विधिः यो याजकस्तेन प्रायस्ति चित्तबलिदोषार्थकबल्योरेकसर्व विधिः । यो याजकस्तेन प्रायस्ति ८ करोति स तस्य भविष्यति । याजकेन कस्यचिद् हीमबलावुत्खष्टे ९ तदुत्खष्टहोमबलेरजिनं स याजको गद्दीष्यति । चुल्ल्यां कटाहे पात्रे १० वा पक्षां सर्वप्रकारं नैवेद्यम् उत्खदा याजको लप्यते । किन्तु हारोणस्य १०

सर्वे पुच्छास्तैलमिश्रितानां शुष्काणां वा सर्वनवेदानां समांशिनो
भविष्यन्ति ।

११ परमेश्वरोद्देशकस्य मङ्गलार्थकस्य बलेरयं विधिः । यदि कच्चित्

१२ प्रशंसाबलिम् आनयति तर्हि प्रशंसाबलिना साकं स तैलमिश्रितान्
किञ्चन्शून्यपूपान् तैलाक्षान् किञ्चन्शून्यपिष्ठकान् तैलमिश्रितान् भृष्टान्

१३ सूक्ष्मगोधूमचूर्णस्य पिष्ठकांच्च निवेदयिष्यति । मङ्गलार्थकप्रशंसाबलिना
साकं स तत्पिष्ठकेभ्यो इन्यान् किञ्चन्युक्तान् पूपानपि निवेदयिष्यति ।

१४ पश्चात् स उत्तोलनोयनवेदार्थं परमेश्वरमुद्दिश्य तस्मादुपाहारात् सर्व-
प्रकारपूपानाम् एकैकं धूपम् निवेदयिष्यति । मङ्गलार्थकस्य बले रक्तं

१५ योन याजकेन प्रक्षिप्तते तत्त्वैवेद्यं तस्यैव भविष्यति । मङ्गलार्थप्रशंसाबले
मांसं निवेदनदिने भोक्त्रव्यं प्रातःकालं यावत् तस्य किमपि न निधा-

१६ तव्यं । कस्यचिद् उत्सर्जनीयो बलि यदि भानसबलिः स्तेच्छादत्तबलि वा
भवति तर्हि तद्वलेरुत्सर्गदिने तस्य मांसं भोक्त्रव्यं परदिनेऽपि तदव-

१७ शिष्टं भोजनोपयुक्तं । किन्तु वृत्तीयदिने बलेरवशिष्टं मांसं वक्षिना
१८ दाहिष्यते । यद्यपि वृत्तीयदिने तस्य मङ्गलार्थबले मांसस्य किञ्चित्

केनचित् भुज्यते तर्हि तदयाह्वा भविष्यति तदुत्स्थुः फलं न भवि-
यति तद् दृश्यं भविष्यति, तद् यो जनो भोक्त्रते स खोयपापं खयं

१९ भोक्त्रते । किञ्चनाशुचिवस्तुनि यदि मांसस्य स्तर्णो भवति तदा तद्
अभव्यं भविष्यति वक्षिना दाहिष्यते किञ्चन्यमांसानि सर्वशुचिलोकै

२० भर्त्याणि । यः कच्चिद् अशुचि भूत्वा परमेश्वरायोत्त्वद्यस्य मङ्गलार्थक-
२१ बले मांसं भुक्ते स खलोकानां मध्याद् उच्छेत्यते । यः कच्चिद् अशुचि-

दव्यम् अर्थात् मानुषस्याशुचिवस्तु वा अशुचिपशुं वा किमप्यशुचि-
दृश्यास्यदं स्यृद्धा परमेश्वरायोत्त्वद्यस्य मङ्गलार्थकस्य बले मांसं भुक्ते स
निजलोकानां मध्याद् उच्छेत्यते ।

२२ परमेश्वरो मूससं जगाद्, त्वम् इखायेलो वंशान् वद यूयं गोमेषक्षा-
२३ गानां मेदो मा भुंग्यं । खयं मृतस्य पशुना हतस्य वा पशो मेदो इन्य-

२४ कर्मणा व्ययिष्यच्चे किन्तु यूयं कदापि तत्र भुंग्यं । यतो यः कच्चित्
वज्ञौ परमेश्वरायोत्सर्जनीयस्य कस्यचित् पशो मेदो भोक्त्रते स भोक्ता

२५ खलोकेभ्य उच्छेत्स्यते । युग्माकम् आवासेषु यूयं कस्यापि पशुपत्निगो
२७ रक्तं मा भुञ्जीध्यं । यो जनः केनापि प्रकारेण रक्तं भुक्ते स खलो-

केभ्य उच्छेत्स्यते ।

ततः परं परमेश्वरो मूससं बभाषे तम् इच्छायेलो वंशान् वद यः कस्त्रित् २८
परमेश्वरम् उद्दिश्य मङ्गलार्थकं बलिम् उत्सूच्यति स खमङ्गलार्थकबलिना २९
समं परमेश्वरो देशकं नैवेद्यम् उत्सूच्यति । सूच्यते परमेश्वरम् उद्दिश्य ३०
वक्षिण्टात्मुपचारम् अर्धात् वच्चसा समं मेद आनेष्यते, ततो वच्चः
परमेश्वरस्य समच्चम् आन्दोलदिष्यते । याजको वेद्या उपरि तन्मेदो ३१
दाहविष्यति किन्तु तद् वक्तो हारोणतसुतानां भविष्यति । यूयं मङ्ग- ३२
लार्थबले रुत्तोलनीयं दक्षिणखन्यं याजकाय दास्यथ । हारोणस्य सुतानां ३३
यो यस्य मङ्गलार्थबले रक्षमेदस्मी उत्सूच्यति स तस्य दक्षिणखन्यं
खांशं धास्यति । यत् इच्छायेलवंशस्य मङ्गलार्थबले रुत्तोलनीयं वक्ता ३४
उत्तोलनीयं खन्यम् अहं इच्छायेलो वंशाद् आदाय निविधिना
हारोणाय तत्पुत्रेभ्यश्चादां ।

यद्हिने ते परमेश्वरान्तिके याजनकर्म कर्तुं नियुक्तात्तदिनमास्य ३५
हारोणतसुता अभिषिक्तत्वात् परमेश्वरस्य वक्षिणीयोपचाराद् एनमंशं
प्राप्नुवन्ति । यतोऽयमंश् इच्छायेलवंशस्य पुरुषपरम्परया तेभ्यो दातव्य ३६
इति निवो विधिस्तेषाम् अभिषेकदिने परमेश्वरेणाज्ञापितः । हीमबले ३७
र्नैवेद्यस्य प्रायस्त्वित्वजे दीर्घार्थकबले: पदनिवोगस्य मङ्गलार्थकबले चायं
यो विधिः, स सीनयगिरौ परमेश्वरेण मूससं प्रवाज्ञापितः, फलतः ३८
परमेश्वराय खोयनैवेद्यान्युत्पृष्ठं लोका यद्हिने तेनादिष्टात्तदिने सीनय-
प्राप्तरे विधिरयमदायि ।

8

८ अष्टमोध्यायः ।

१ हारोणतसुतानां पावनं १४ तत्कृते प्रायस्त्वितं १८ इवनं २२ पावनार्थं मेवबलि-
दानं २१ पावनकालः स्याननिरूपणम् ।

परमेश्वरो मूससं जगादलं हारोणं तत्सुतान् तैः समं वसनानि १
अभिषेकार्थं तैलं प्रायस्त्वितार्थकगोवत्सं भेषौ किरणशून्यपूपडस्त्रकच्च २
गृहाण, समाजावासस्य द्वारान्तिके समाजस्य सर्वजनान् सेलयच्च । तदा ३
मूसाः परमेश्वराज्ञानुसारात् तथाकरोत् ततः समाजावासस्य द्वारा- ४
न्तिके निखिलसमाजा मिलिताः । तदा मूसाः समाजम् अवदत् परमेश्वर ५
इदं कर्म कर्तुम् आदिश्वत् । ततो मूसाः परमेश्वराज्ञानुसाराद् हारोणं ६
तस्य पुत्रांच्चानीय जलैः खपयामास्त् हारोणम् उत्तरीयवसनं पर्यधापवत् ७
कटौ कटिवन्धनं बद्धा वपुष्युत्तरासङ्गं ददौ तदुपर्येकोदं ददौ एकोदि ८

८ विचित्रज्ज्वा गात्रं संवेष्य तदुपरि बबन्ध । तदुपरि वक्षः पठीं वक्षः-
९ पश्चा उपरि ऊरीमतुम्मीमौ बबन्ध । तस्य शिरसुषीघं ददौ तदुपरि
१० तस्य भाले सर्वपञ्चय किरीटं ददौ । मूसा अभिषेकार्थं तैलम् आदाय
११ आवासं तन्मध्यस्थितं सर्वपाचचाभिषिञ्च पावित्रान् । तस्य किञ्चिद्

आदाय वेद्या उपरि सप्त छत्रः प्राञ्चिपत् वेदिं तस्याः सर्वपाचाणि
१२ प्रक्षालनपात्रं तस्य पादं पावितुं अभिषिक्तवान् । अभिषेकार्थं किञ्चि-
१३ तैलं हारोणस्य मृद्ग्नि निद्रिष्य तं पावितुम् अभिषिक्तवान् । ततो
मूसाः परमेश्वरानुज्ञया हारोणस्य सुतान् आनीय तान् उत्तरीयवस-
नानि पर्यथापयत् कटिबन्धनैः कटी र्बबन्ध उष्णीषै भूयितवांश्च ।

१४ ततः परं परमेश्वरस्याच्चानुसारात् मूससा प्रायस्चित्तार्थकगोवत् स
चानीते हारोणस्तस्य सुतांश्च तस्य प्रायस्चित्तबले गोवत् सस्य शिरसि
१५ इत्तान् आर्पयन् । तदा मूसास्तं क्षित्वा तस्य रुधिरं गृह्णन् अङ्गुल्या
वेद्याच्चतुर्दिशां पृष्ठेषु दत्ता वेदिं पावयामास, रुधिरं वेद्या मूले
१६ निधिक्तवान् तदुपरि प्रायस्चित्तं कर्तुं तां पावित्रान् । मूसास्तस्यान्वी-
परिस्यं सर्वं मेदोऽयदुपरिस्यम् अन्वाज्ञावकं दौ मेरुग्रन्थी तयो र्मेदश्च
१७ गृहीत्वा वेद्या उपरि दाहयामास । तस्य वत्सस्य चर्ममांसगोमयानि
गृहीत्वा शिरिस्य वह्नि र्वक्तिना दाहयामास ।

१८ ततः परं परमेश्वरस्य निदेशानुसारात् मूससा होमार्थकमेष्य आनीते
१९ हारोणस्तस्य सुतांश्च मेषसा शिरसि इत्तान् आर्पयन् मूसांश्च तं क्षित्वा
२० वेद्या उपरि चतुर्दिश्च तस्य रुधिरं प्रचिक्षेप । मेषं खण्डं खण्डं छत्रा
२१ तस्य शिरोमांसखण्डमेदांसि दाहयामास । तस्यान्त्वपदान् जलेन प्रक्षाल्य
निखिलमेषं वेद्यां दाहयामास एष परमेश्वरम् उद्दिश्य सुगम्भिहोमबलि
र्वक्तिक्षत उपहारच्च बभूव ।

२२ ततः परं मूसाः परमेश्वरस्याच्चानुसारतो द्वितीयं मेषं अर्थात् पद-
नियोगार्थकं मेषमानयत् तदा हारोणस्तस्य सुतांश्च मेषस्य शिरसि
२३ इत्तान् आर्पयन् मूसास्तं क्षित्वा तस्य किञ्चिद् रक्तं गृहीत्वा हारोणस्य
२४ दक्षिणकर्णप्रान्ते दक्षिणहत्ताङ्गुष्ठे दक्षिणपादाङ्गुष्ठे च ददौ । स
हारोणस्य सुतान् आनीय तस्याख्यः किञ्चिद् आदाय तेषां दक्षिणकर्ण-
प्रान्ते दक्षिणहत्ताङ्गुष्ठे दक्षिणपादाङ्गुष्ठे च ददौ सर्वरक्तं वेद्या उपरि
२५ चतुर्दिश्च प्रचिक्षेप । स तस्य मेदो लाङ्गूलं अन्वोपरिस्यं सर्वमेदो यज्ञत
२६ उपरिस्यान्वाज्ञावकं दौ मेरुग्रन्थी तमेदो दक्षिणखन्त्वच जग्राह । स

परमेश्वरस्य समुखस्थितकिरणशून्यपूपड़कात् किरणशून्यं पिष्टक-
मेवं तेलपद्मपिष्टकं सूच्चपिष्टकच्च गृहीत्वा मेदोद्विणस्त्वयोरुपरि-
गिदधे । हारोणतपुत्राणां हस्तेषु तानि निधाय परमेश्वरस्य समक्षम् २०
आन्दोलनीयोपहारार्थम् आन्दोलयामास । मूसाल्लेषां हस्तेभ्यस्तानि २८
गृहीत्वा वेदां होमबलेषुपरि दाहयामास । तानि पदनियोगार्थक-
नैवेद्यं परमेश्वरोद्देशो वक्तिक्षतः सुगम्भुपहारस्य । मूसा वक्षो गृहीत्वा २९
परमेश्वरस्य समक्षम् आन्दोलनीयोपहारार्थं दोलयामास, यतः पद-
नियोगार्थकमेष्टस्य वक्षो मूससेषो बभुव । मूसा अभिषेकार्थतेलात् ३०
वेदां उपरिख्यरुद्धिदाच्च किञ्चित् किञ्चिदादाय हारोणतदस्त्राणामुपरि
तत्सुततदस्त्राणाच्चोपरि प्रक्षिप्तं हारोणं तस्य वसनानि तत्सुतान् तेषां
वसनानि च पावयामास ।

ततः परं मूसा हारोणतसुतान् यावत् यूयं समाजावासद्वारे मांसं ३१
पचत, हारोणतसुताल्लद् भुज्ञतां ममैतदाज्ञानुसारात् पदनियोगार्थ-
कड़स्तकस्थपृष्ठैः समं तत्र तन्मासं भुज्ञीत्वं । शैषपिष्टिपूपान् आदाय ३२
वक्तिना दाहयिष्यथ । यूयं सप्त दिनानि यावद् अर्धद्युष्माकं पदनि- ३३
योगस्य शैषदिनं यावत् समाजावासद्वाराद् वहिर्न यास्यथ यस्मात् तेषु
सप्त दिनेषु युष्माकं पदनियोगकर्म सम्पत्यते । युष्मार्थं प्रायच्छित्तकर- ३४
णायाद्यवत् क्रियां कर्तुं परमेश्वरेणादिष्टं । तस्मात् यूयं सप्त दिनानि ३५
यावत् समाजावासद्वारे दिवानिषं स्यास्यथ, यद्या न स्त्रियेष्वं तदर्थं
परमेश्वरस्य निरेषं पालयेष्वं इत्याज्ञा मया लब्धा । तस्मात् परमेश्वरो ३६
मूससा यथाज्ञापयत् हारोणतसुताल्लत्सर्वं पालयाच्चक्तिरे ।

9

९ नवमोऽध्यायः ।

१ हारोणस्य क्ते बलिदानं १५ सोकानां क्ते बलिदानं १६ मूसोहारोणयोराशी-
र्वादात् सोकान् प्रतीच्वरस्य मेजःप्रकाशस्य ।

अष्टमदिने मूसा हारोणं तत्सुतान् इस्तायेत्वंशस्य प्राचीनांचाह्नत-
वान् । स हारोणं बभाषे त्वं प्रायच्छित्तवस्यर्थं निर्देषगोवत्सं होम- १
बल्यर्थं निर्देषमेवं गृहीत्वा परमेश्वरस्य समक्षम् आनय । इस्तायेत्वा २
वंशं वद यूयं परमेश्वरस्य सम्भुते बलिदानाय प्रायच्छित्तवस्यर्थं क्वागं ३
होमबल्यर्थं एकहायनौ निर्देषौ गोमेषवत्सौ मङ्गलार्थबल्यर्थं वृषमेषौ ४
तैलभिष्टिं नैवेद्यच्च ग्रहीष्यथ यस्मादद्य परमेश्वरो युष्मार्थं दर्शनं

५ दास्यति । तदा ते मूसस आज्ञानुसारात् तानि सर्वाख्यादाव समाजावासस्य सम्मुखम् उपातिष्ठन् छत्सः समाजः समीपवर्ती सन् परमे-
६ श्वरस्यान्तिकैतिष्ठत् । तदा मूसाः कथितवान् परमेश्वरो युग्मान् एतानि
कर्माणि कर्तुम् आदिश्वर् एतेषु छतेषु युग्मान् प्रति परमेश्वरस्य महिमा
७ प्रकाशिष्यते । मूसा हारोणं बभाष्यत्वं वेद्याः समीयं गत्वा परमे-
श्वराज्ञानुसारात् सस्य प्रायच्चित्तहोमबली उत्सृज्य स्वस्य लोकानाम्
पापानां प्रायच्चित्तं कुरु, ततः परं लोकानाम् उपहारं निवेद्य तेषां
८ च छतेऽपि प्रायच्चित्तं कुरु । मूससं प्रति परमेश्वराज्ञानुसारात् हारोणो
९ वेद्या अन्तिकं गत्वा स्वप्रायच्चित्तबलिं गोवत्सं अच्छिनत् । हारोणस्य
सुतास्तदन्तिकं रुधिरम् आनिन्द्यः स खाङ्गुलिम् अस्ते मञ्चयित्वा वेद्याः
१० पृष्ठेषु ददौ रुधिरं वेद्या मूले निषिक्तवान् । प्रायच्चित्तबले मेदो
११ मेरुग्रस्थी यक्षत उपरिस्यम् अन्त्वाज्ञावकं वेद्या उपरि जुह्वाव । किन्तु
१२ तस्य पिशितं छत्तिं शिविराद् वहि नैत्वा वक्षिना दाहयामास । ततः
परं होमबलौ तेन क्षित्रे हारोणस्य सुतास्तदन्तिकम् अस्तृजं आनिन्द्यः ।
१३ स वेद्या उपरि चतुर्दिन्कु तत् प्रचिक्षेप । तैर्होमबलैः शिरःसहृतेषु
पिशितखण्डेषु तदन्तिकम् आनीतेषु स तानि वेद्या उपरि दाहया-
१४ मास । तस्यान्तं पादांस्च प्रक्षाल्य होमद्रव्यैः साकं वेद्या उपरि दाह-
यामास ।

१५ अपरं स लोकानाम् उपहारम् आनिनाय लोकानां प्रायच्चित्तबलिं
१६ छागं द्वित्वा प्रथमबत् पापहेतोरुत्सर्ज । ततः परं स होमबली
१७ आनीय विधिवत् उत्सर्ज । नैवेद्यम् आनीय तस्यैकमुष्टिम् आदाय
१८ प्रातःकालीनहोमबलिना साकं वेद्या उपरि दाहयामास । ततः परं स
लोकानां मङ्गलार्घकबली दृष्टमेषौ द्वित्वा हारोणस्य सुतास्तदन्तिकं तद्रक्ते
१९ आनीते स वेद्या उपरि चतुर्दिन्कु तत् प्रचिक्षेप । ततः परं स दृष्टस्य
मेदो मेषस्य लाङ्गूलम् अन्वस्य मेरुग्रस्थयोरुपरि स्थितं मेदो यक्षदुपरि
२० स्थितम् अन्त्वाज्ञावकम् एतानि मेदांसि गृहीत्वा वक्षस उपरि निधाय
२१ वेद्या उपरि तन्मेदो दाहयामास । मूसस आज्ञानुसारात् हारोणः
२२ परमेश्वरस्य सम्मुखे द्वे वक्षसी द्वौ दक्षिणस्त्वौ च दोलयामास । अपरं
हारोणो लोकान् प्रति हस्तौ विस्तार्य तान् आशिष्यं गदितवान् इत्यं
प्रायच्चित्तबलिं होमबली मङ्गलार्घकबली च दत्त्वा वेद्या अवरुद्दीह ।

२३ ततो मूसोहारोणो समाजावासं प्राविश्वतां तस्माद् वहिरागत्वं

लोकान् व्याप्तिं जगदत्पुस्ततः सर्वान् जनान् प्रति परमेश्वरस्य तेजः
प्रचकाशे । परमेश्वरस्य सम्मुखाद् वक्ति र्णिर्गत्वा उपरि स्थितं २५
होमबलिं मेदस्व भस्त्री चकार तद् दृष्टा सर्वे लोका उच्चैःशब्दं छाता
न्युज्ञीभूय प्रसांसुः ।

१० दशमोऽध्यायः ।

10

१ निषिद्धवक्तिना धूपञ्चालुनाद् अवोहनाद् वयोर्दाहनं द तर्ताद्धिः २२ पूतभक्ष्यविधिः
१६ तर्ताद्धिलङ्घने हारेणस्य कथा च ।

हारेणस्य सुतौ नादव अवीद्वच्च खवक्तिपात्रे एहीत्वा तत्राभिं १
निधाय सर्जरसं इत्वानादिदृशं सामान्यवक्तिं परमेश्वरस्य समक्षम्
उत्सहजतुः । ततः परमेश्वरस्य सम्मुखात् वक्ति र्णिर्गत्वा तौ ददाहतौ च २
परमेश्वरस्य सम्मुखे प्राणान् तत्वजतुः । मूसा हारेणाय कथयामास ३
परमेश्वर इति वाचं गदितवान् अहं सान्तिकस्थानां लोकानां मध्ये
पवित्रत्वेन मंस्ये सर्वलोकानां समीपे गौरवं लप्स्ये च तस्माद् हारेणो
मौनी बभूव । अपरं मूसा हारेणपितृत्वस्य उघीयेत्तरस्य सुतौ मीणा-
यिलं इलीघापनञ्चाङ्गय बभाषे समीपमागच्छतं युवां पूतस्थानसम्मुखात् ४
निजभातरौ शिविराद् वह्नि नैयतं । तेन मूसस आज्ञानुसारात् तौ ५
समीपं गत्वा सोत्तरीयवस्त्रौ तौ वह्नि र्णिन्यतुः । मूसा हारेणं तत्सुता-
विलियासरम् इथामरच्च जगाद् यथा यूर्धं न मियेष्वं समाजं प्रति च ६
कीयो न ज्वलेत् तत्कृते खशिरांस्यनावताति मा कुरुत खवस्त्राणि मा
क्षिन्त, किन्तु युश्माकं भातर इखायेलो वंशाः परमेश्वरकृतदाहात्
विलपन्तु । यथा युश्माकं मृति नै भवेत् तदर्थं यूर्धं समाजावासस्य ७
हाराद् वह्नि मी यात, यतो युश्माकं गात्रेषु परमेश्वरीयमभिषेकतैलम्
आस्ते, ततस्ते मूससोवाक्यात् तथैव चक्षुः ।

परमेश्वरो हारेणं बभाषे यथा यूर्धं न मियेष्वं तदर्थं त्वं वा तव ८
सुताः समाजावासप्रवेशकाले द्राक्षारसं मद्यं वा न पिवत, एष युश्माकं ९
पुरुषानुक्रमं नियविधि भविष्यति । तथा सति पूतत्वापूतत्वयोः शुचिला- १०
शुचिलयाच्च भेदं कर्त्तुं मूसोद्वारा परमेश्वरेण ज्ञापितान् सर्वविधीन् ११
इखायेलवंशान् शिक्षयितुं युश्माभिः शक्षते । मूसा हारेणं तदवशिष्ट- १२
पुत्रद्वयम् इखियासरं इथामरच्च जगाद् परमेश्वरमुद्दिश्य वक्तिष्ठातोप-
हारादवशिष्टं यज्ञैवेद्यमास्ते तद् यूर्धं वेदन्तिकं नीत्वा विना किंव-

१२ भुंगच्चं तदतिपूतं । परमेश्वरम् उदिश्य वक्त्रिष्टोपहारात् तदेव तव
त्वत्सुतानाच्च प्राप्यांशः, तस्मात् तत् पूतस्याने युद्धाभि भौजनीयम्
१४ एवाज्ञा मया प्राप्ता । त्वं त्वत्पुत्रकन्याच्च तद् दीलनीयं वक्त्र उत्तोलनीयं
खन्धच्चं शुचिस्थाने भोक्त्यच्चे यत् इखायेलवंशीयानां मङ्गलार्थकबले: स
१५ तव त्वत्सन्तानानाच्च प्राप्यांशः । ते हवनीयमेदसा साकं यम् उत्तोल-
नीयं खन्धं यच्चान्दोलनीयं वक्त्र आन्दोलयितुं परमेश्वरसमुखम् आने-
ष्टन्ति तत् परमेश्वराज्ञानुसारात् निविधिना तव त्वत्सन्तानानाच्च
भविष्यति ।

१६ मूसाः प्रायस्त्वित्तार्थकक्षागम् अन्विष्टवान् किन्तु सोऽदद्यत तस्मात् स
१७ हारोणस्यावशिष्टसुताविलियासरेयामरौ क्रुञ्जावदत्, यूयं कुतः पूत-
स्याने प्रायस्त्वित्तबलिं न भुक्तवन्तः? सोऽतीव पूतः समाजप्रायस्त्वित्तार्थं
१८ परमेश्वरसमुखे प्रायस्त्वित्तं कर्तुं स युश्यन्तं दत्तः । पश्यत पूतस्यानमध्ये
तद्रक्तं नानीतं तस्मात् मदाज्ञया पूतस्याने स युद्धाकं भोक्ताय
१९ आसीत् । ततो हारोणो मूसससमवादीत् पश्य ते ऽयं परमेश्वरमुद्दिश्य
खीयप्रायस्त्वित्तबलिहोमबलीन् उद्दृजन् तथापि माम्रीदृशं घटितं,
यद्यहमय प्रायस्त्वित्तबलिम् अभोक्त्ये तर्हि तत् किं परमेश्वरस्य दक्षा-
२० ग्रहीयत? तन्निश्चम्य मूसाः सन्तुष्टोऽभूत् ।

11

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ भक्ष्याभक्ष्यपश्चो विधिः ८ भक्ष्याभक्ष्यजस्तजनो विधिः १३ भक्ष्याभक्ष्यपक्षिणां विधिः
२१ भक्ष्याभक्ष्योरोगाभिनां विधिच्छ ।

१ परमेश्वरो मूसोऽहरोणो जगाद् युवाम् इखायेलवंशं वदत्तं मेदि-
२ नीस्यपश्चनां मध्य एते पश्यवो युद्धाभि भौजनीयाः । पश्चनां मध्ये ये
४ द्विखण्डखुरिणो भूत्वा रोमन्धायन्ते तानेव भक्तत । किन्तु ये केवलं
५ रोमन्धायन्ते वा केवलं द्विखण्डखुरिणस्तान् पश्चन् न भक्तत, महाङ्गा
५ युद्धाकम् अशुचि र्यतः स रोमन्धायते किन्तु द्विखण्डखुरी नहि । शाफन्
६ पशु युद्धाकम् अशुचि र्यतः स रोमन्धायते किन्तु द्विखण्डखुरी नहि ।
७ पश्चकच्च युद्धन्धमशुचि र्यतः स रोमन्धायते किन्तु द्विखण्डखुरी नहि ।
८ वराहो युद्धन्धमशुचि र्यतः स द्विखण्डखुरी भूत्वापि न रोमन्धायते ।
९ तस्माद् यूयं तेषां पिशितं न भक्तत तेषां कुणपमपि न सृश्वत ते युद्धन्
१० अशुचयः ।

जलजन्तूनां मध्ये एते युग्माभि भौजनीयाः सागरस्थानां नदीस्थानां ८
अन्याम्बुस्थानां वा मध्ये पक्षवन्तः शूल्कलिनो युग्माकं भव्याः । किन्तु १०
नदीजलाप्रथमस्थानां जलचरप्राणिनां मध्ये ये पक्षवन्तो नहि शूल्कलिनश्च
नहि ते युग्माकं दृष्ट्या भविष्यन्ति । तस्य युग्माकं दृष्ट्या भविष्यन्ति यूयं ११
तेषां मांसं न भक्षिष्यते तेषां कुण्डप्राणिनां मध्ये ये पक्षवन्तो न स्पृशत । जलजन्तूनां मध्ये १२
येषां पक्षवल्कलौ न लः, ते सर्वे युग्माकं दृष्ट्या भविष्यन्ति ।

पक्षिणां मध्ये एते युग्माकं दृष्ट्या भविष्यन्ति, ते उभव्या दृष्ट्यास्यदाः १३
उत्क्रोष्टः क्रौञ्चः कुरुर्रो गृध्रश्च खखजावनुसारात् चिह्नः खखजाव्य- १४
नुसारात् काकाः खखजाव्यनुसारात् उद्धृपद्धी रात्रिश्चेनः गांचिह्नः १५
खखजाव्यनुसारात् श्वेनः पिचकः मत्स्यरङ्गो महायेचको दीर्घगलहंसः १६
प्रोणहंसः शूकुनी सारसः खखजाव्यनुसारात् वको टिटिभो जतुका च । १७
तथा चतुष्पदै गामिनः पक्षवन्तो जन्तवो युग्माकं दृष्ट्या भविष्यन्ति । १८
तथापि चतुष्पदै गामिनां पतङ्गानां मध्ये ये भूमावुक्षम्भानाय दीर्घजङ्घा १९
भवन्ति ते युग्माकं भव्या भविष्यन्ति । खखजाव्यनुसारात् शूलभः खख- २०
जाव्यनुसारात् शूककीटः खखजाव्यनुसारात् भिस्तिका खखजाव्यनुसा-
रात् खद्योत एते युग्माकं भव्या भविष्यन्ति । किन्तु तदन्ते चतुष्पदै गा- २१
मिन उड्डीयमानाः पतङ्गा युग्माकम् अभव्या दृष्ट्या भविष्यन्ति । तैर्यूय- २२
मशुचयो भविष्यते यस्तेषां कुण्डप्राणिनां स्पृशति स सन्ध्यां यावत् अशुचिः
स्थास्यति । यस्ते तेषां कुण्डप्राणिनां वक्ष्यति स खवस्त्रं चालयिष्यति २३
तथापि सन्ध्यां यावत् अशुचिः स्थास्यति । ये जन्तवो दिखुरा न भूत्वा २४
किञ्चित् एष्यक्खुरा भवन्ति न रोमन्धायन्ते वा ते युग्माभ्यमशुचयः, तान्
स्पृश्या लोका अशुचयो भवन्ति । चतुष्पदवन्यजन्तूनां मध्ये हस्ततलगा- २५
मिनो जन्तवो युग्माकम् अशुचयो यस्तेषां शूलान् स्पृशति, स सन्ध्यां
यावत् अशुचिः स्थास्यति । यस्तेषां कुण्डप्राणिनां वक्ष्यति स खवस्त्रं चाल- २६
यिष्यति तथापि सन्ध्यां यावत् अशुचिः स्थास्यति यस्तात् ते युग्माभ्यम्
अशुचयः ।

एष्यिष्या उर्दोगामिनां मध्ये युग्मान् प्रत्येते उशुचयो भविष्यन्ति खस्त्र- २७
जाव्यनुसारात् नकुलः च्छेत्स्यमूषिको मुषली गैधेरो नीलमूषली चामि २८
गृह्णेत्रिगोषिका छक्कलासः । उर्दोगामिनां मध्यत एते युग्माभ्यमशुचयो २९
भविष्यन्ति, तेषु मृतेषु यस्तान् स्पृशति स सन्ध्यां यावत् अशुचिः
स्थास्यति । यस्तान् वस्तुनि तेषां कुण्डप्राणिनां प्रतिष्यन्ति तदप्यशुचिभविष्यति ३०

तत् दारुभाजनं वसनं वा कृत्ति वीं शाण्पूटकं यस्य कस्यचित् कर्मणो
योग्यं भाजनं भवेत् तत् तोये निधास्यति सन्धां यावत् तदशुचि
३३ स्यास्यति पञ्चात् शुचि भविष्यति । कस्यचित् मुद्घाजनस्य मध्ये तेषां
कुण्डपेषु पतितेषु तन्मध्यस्थितं सर्वं वस्त्रशुचि भविष्यति युधाभिस्तद्
३४ भज्यतां । कस्यचिद् भक्ष्यस्योपरि यदि तत्कालितं तोयं पतेत् तदा
तद् अशुचि भविष्यति सर्वजातीयभाजनेषु सर्वजातीयं पेयवस्त्रशुचि
३५ भविष्यति । यस्य कस्यचिद् वस्तुन् उपरि तेषां कुण्डपानां किञ्चित्
यदि पतेत्, तर्हि तदशुचि भविष्यति यदि चुल्ल्यादिपाकस्थाने पतेत्
३६ तर्हि तत् भंक्ष्यते यतस्तदशुचि युधान् प्रव्यशुचि स्यास्यति । केवलं
प्रस्ववर्णं यत्र पुष्टरिण्यां बज्जतोयानि तिष्ठन्ति सा च शुचि र्भविष्यति
किन्तु यत्र तेषां कुण्डपानां स्पर्शेण भविष्यति तदेवाशुचि भविष्यति ।
३७ तेषां कुण्डपानां किञ्चिद् यदि कुत्रापि वयनीयवोजे पतेत् तर्हि
३८ तत् शुचि स्यास्यति । किन्तु वीजोपरि तोये तिष्ठति यदि तेषां
कुण्डपानां किञ्चित् तदुपरि पतेत् तर्हि तद् युधाभ्यम् अशुचि
३९ भविष्यति । युधाकं भक्ष्यपश्चौ मृते यः किञ्चित् तस्य कुण्डं स्पृशति स
४० सन्धां यावद् अशुचि र्भविष्यति । यच्च तस्य कुण्डं भक्ष्यति स खवसनं
प्रक्षाल्य सन्धां यावद् अशुचिः स्यास्यति, यच्च तं वक्ष्यति सोपि
४१ खवसनं प्रक्षाल्य सन्धां यावद् अशुचिः स्यास्यति । भूचराः सर्वकीटा
४२ युधाकं दृष्ट्या अभक्ष्याच्च भविष्यन्ति । उरोगामी वा चतुष्पदैर्गामी वा
ततो उधिकपदैर्गामी भूचरः सर्वकीटो युधाभि न भुज्यतां स युधाकं
४३ दृष्ट्याः । एतैः सर्वजातीयै नैन्तुभि यूयं खान् दृष्ट्यान् मा कुरुत, तैः
४४ खान् अशुचीन् मा कुरुत, यूयम् अमेधा मा भवत । अहं युधाकं
प्रभुः परमेश्वरः, तस्माद् यूयं खान् पावयित्वा पवित्रास्तिष्ठत यस्मादहं
पवित्रः, भूमौ गन्त्वा केनापि जन्मना खान् अपवित्रान् मा करिष्यथ ।
४५ यस्मादहं परमेश्वरो युधाकं प्रभु र्भवितुं मिसर्देश्वराद् युधान् आनैयं
४६ तस्माद् यूयं पवित्रा भवत यतोहं पवित्रः । शुच्यशुचिभक्ष्याभक्ष्याणां
४७ प्राणिनां प्रभेदकः पशुपक्षिजलचरस्यलचरानधि विधिरिति ।

१२ द्वादशोऽध्यायः ।

प्रसवान् परं शुचीकरणोत्तर्जनयो विधिः ।

12

१ परमेश्वरो मूससमवादोत्त्वम् इखायेल्वंशं वद या नारी गर्भे दृत्वा

पूर्वं प्रसविष्यते सा रजखलाशौचवत् सप्त दिनान्यशुचि स्थास्यति । अबृमे २
दिने बालकस्य मेहनस्य त्वक् क्षेत्यते । सा योषित् चयस्तिंशद्विनानि ३
यावत् स्त्रौचार्थं रक्तखावावस्था स्थास्यति यावत् शौचार्थं दिनानि ४
न पूर्यन्ते तावत् किञ्चन पूर्वं वस्तु न स्पृच्यति पवित्रस्थानम् न ५
प्रवेश्यति । किन्तु यदि कन्यां प्रसुवीत तर्हि सा यथाशौचात् तथा सप्ताह- ५
ह्यम् अशुचिः स्थास्यति पञ्चात् सा घट्षश्चिद्विसान् स्वशुचर्यं रक्त- ६
खावावस्था स्थास्यति । ततः सुतस्य सुताया वा प्रसवाशौचस्य दिनेषु ७
पूर्णेषु सा होमबल्यर्थम् एकहावनं मेषवत्सं प्रायस्तित्तबल्यर्थं पारा- ८
वतभ्रावकं वा कपोतशावकमेकं समाजावासस्य द्वारि याजकान्ति- ९
कम् आनेष्यति । स परमेश्वरम् उद्दिष्ट तम् उत्स्थित्य तस्याः क्वते प्राय- १०
स्तितं करिष्यति तेन सा स्वरक्तखावात् शुचि भविष्यति । प्रसूतपुत्र- ११
कन्याया इयं व्यवस्था । यदि काचन मेषवत्सम् आनेतुम् असमर्था तर्हि १२
सा हौ कपोतवत्सौ हौ पारावतवत्सौ वा तयोरेकं होमार्थम् अन्यम् १३
प्रायस्तित्तबल्यर्थम् आनेष्यति ततो याजकस्तदर्थं प्रायस्तित्तबल्यर्थं करिष्यति तेन १४
सा शुचि भविष्यति ।

१३ त्रयोदशोध्यायः ।

13

१ कुष्ठरोगनिर्णयार्थं नाना परीक्षा लक्षणं विधिष्व ।

परमेश्वरो मूसोहारोगौ जगाद् यदि कस्तुचिन् मनुजस्य देह- १
चर्मणि श्रोथः पामा श्वेतचिङ्गं वा जायते देहचर्मणि कुष्ठवत् भवति २
च तर्हि स हारोग्यायाजकस्य समीपं तस्य याजकसुतानां मध्ये कस्य- ३
चिद् वा समीपं ब्यानायिष्यते । याजकस्तस्य देहचर्मस्यं व्याधिं ४
त्रच्यति यदि तत्र चर्मस्यजोमानि पाण्डुराणि भवति तद्व्याधिर्यदि ५
दृष्ट्या देहचर्मणोऽधो भवति तर्हि तस्य कुष्ठरोगो भवति तं दृष्टा ६
याजकस्तम् अशुचिं वच्यति । लक्ष्य यदि तदेहस्य चर्मणि श्वेतवर्णै ७
भवति दृष्ट्या चर्मणोऽधः स्थितं न भवति तस्य रोगाणि शुक्लानि न ८
भवन्ति तर्हि याजकस्तं रोगिणं सप्त दिनानि संरुध्य निधास्यति । ९
सप्तमे दिवसे याजकेन तस्मिन् दृष्टे यदि स व्याधिस्तदैव तिष्ठति चर्मं न १०
व्याप्तिः तर्हि याजकः पुनः सप्तदिनानि तं संरुध्य निधास्यति । सप्त- ११
माहे पुनर्त्तं त्रच्यति तत्र यदि स व्याधि र्मलीमसो भवति चर्मं न १२
व्याप्तिः तर्हि याजकस्तं शुचिं वदिष्यति सा पामा पञ्चात् स स्वरूपं १३

७ प्रक्षाल्य शुचि भविष्यति । किन्तु तस्य पौचार्थं याजकेन दृष्टे तस्य
न पामा यदि चर्म व्याप्तिं तर्हि स नरो याजकेन पुन दर्शिष्यते । तत्र
तस्य पामा चर्म व्याप्तिं इति यदि याजकः पश्यति तर्हि स तम्
अशुचिं वदिष्यति स कुष्ठरोगः ।

८ मानुषस्य कुष्ठव्याधौ तिष्ठति स याजकान्तिकम् आनायिष्यते ।
९० पञ्चाद् याजकस्तं इत्यति यदि तस्याजिने श्वेतः प्राणी भवति तत्रस्य-

रीमाणि च श्वेतानि भवन्ति स्फीते आममांसं भवति च तर्हि तस्य
११ देहचर्मणि पुरातनं कुष्ठं ज्ञात्वा याजकस्तं न रोत्यति कित्वंशुचिं
१२ वदिष्यति यतः सोऽशुचिः । कुष्ठेन सर्वचर्मणि व्याप्ति तस्य शिरसः

पादं यावत् कुष्ठं व्याप्तेऽत इत्थं यदि याजकः पश्यति तर्हि स विवेत्यति
१३ यदि कुष्ठेन सर्वाङ्गं व्याप्तं तर्हि तं शुचिं वदिष्यति यतो वस्य सर्वाङ्गं

१४ शुक्रमभूत् सर्वव शुचिः । यदा तस्य काये आममांसं प्रकाशते तदा
१५ सोऽशुचि भविष्यति । याजकस्तस्याममांसं दृष्टा तमशुचिं वदिष्यति यत-

१६ तद् आममांसमशुचि तदेव कुष्ठं भवति । तद् आममांसं यदि पुनः
१७ शुक्रीभवति तर्हि स याजकान्तिकं यास्यति । तदा याजकेन तस्मिन् दृष्टे

यदि तस्य व्याधिः सर्वाङ्गे श्वेतो भवति तर्हि तं रोगिणं शुचिं वदिष्यति
तेन स शुचि भविष्यति ।

१८ कायचर्मणि स्फोटको जातो निरामयश्वाभूत् पञ्चात् तत्स्याने
१९ यदि श्वेतचिङ्गं वा श्वेतरक्तवर्णं खेहवचिङ्गं जायते तर्हि तत् याजकं

२० दर्शयिष्यति । याजकेन तस्मिन् दृष्टे यदि तत् चर्मणो ऽधो भवति तस्य
रीमाणि च श्वेतानि जातानि तर्हि याजकस्तमशुचिं वदिष्यति स

२१ स्फोटान्तर्गतः कुष्ठव्याधिः । किन्तु याजको यदि तत्र श्वेतरीमाणि न
पश्यति स व्याधिर्चर्माधस्य न भवतीष्यन्ति भवति तर्हि याजकस्तं सप्त

२२ दिनानि रुद्धा निधास्यति । पञ्चात् स यदि चर्म व्याप्तिं तर्हि याजक-

२३ तत्त्वम् अशुचिं वदिष्यति तदेव कुष्ठं । किन्तु यदि खिंधचिङ्गं स्याने
तिष्ठति न वर्ज्जते तर्हि तत् चतस्य चिङ्गं याजकस्तं शुचिं वदिष्यति ।

२४ यदि मांसे वा चर्मणि वक्षिदाहो भवति तदाहस्य रक्तश्वेतवर्णं
२५ शुक्रवर्णं वा खिंधचिङ्गं भवति तर्हि याजकेन तस्मिन् दृष्टे यदि खिंध-

चिङ्गे स्थितरीमाणि श्वेतानि भवन्ति चिङ्गस्य चर्माधःस्य भवति
तर्हि तद् दग्धाङ्गात् निर्गतं कुष्ठं तस्माद् याजकस्तम् अशुचिं वदिष्यति
२६ तदेव कुष्ठं । किन्तु खिंधचिङ्गे स्थितरीमाणि श्वेतानि न भवन्ति चिङ्गस्य

चर्माधो नहि किन्तु मलिनमत्तीत्यं दृष्टा याजकस्तं सप्तदिनानि रुद्धा निधास्यति । सप्तमेऽग्निं याजकस्तं वीक्षिष्यते यदि तत् चर्म आप्नोति २० तर्हि याजकस्तम् अशुचिं वदिष्यति तदेव कुष्ठं । यदि लिङ्घचिङ्गं २८ स्खस्थाने तिष्ठति चर्मणि च न वर्द्धते किन्तवीघनमलिनं भवति तर्हि स दग्धस्थानस्य शोथो याजकस्तं शुचिं वदिष्यति यतस्तद् वक्त्रिकृतकृतस्य चिङ्गं ।

पुरुषस्य योगितो वा शिरसि इमशुणि वा व्याधौ जाते याजकस्तं २८ ब्रह्म्यति यदि दृष्टा चर्माधो बुध्यते तत्र हारिद्राणि सूक्ष्मलोमानि ३० तिष्ठन्ति तर्हि याजकस्तम् अशुचिं वल्लति सा कच्छुरर्थात् शिरःस्थितं इमशुमध्यस्थितं कुष्ठं । याजकेन कच्छुव्याधौ दृष्टे यदि तस्य दृष्टा स ३१ व्याधिस्थर्माधो न भवति तत्र कृष्णं रोम न तिष्ठति तर्हि याजकस्तं कच्छु-रोगिण्यं सप्त दिनानि रोत्स्यति । पञ्चात् सप्तमेऽग्निं याजकेन तस्मिन् ३२ दृष्टे तस्य दृष्टा यदि स रोगो न वर्द्धते तत्र हारिद्रं लोम न तिष्ठति दृष्टा चर्माधो न बुध्यते तर्हि स मुख्यविष्यते किन्तु रोगस्यानं न मुख्य- ३३ यते, ततो याजकस्तं रोगिण्यं पुनः सप्त दिनानि रोत्स्यति । सप्तमेऽग्निं ३४ याजकस्तं रोगं ब्रह्म्यति यदि स रोगचर्मणि न वर्द्धते दृष्टा चर्मणो धो न भवति तर्हि याजकस्तं शुचिं वदिष्यति स खवस्तं प्रकाल्य शुचि भविष्यति ।

तस्य शुचित्वात् परं यदि चर्मणि स रोगोतीव वर्द्धते तर्हि याजकस्तं ३५ पुन ब्रह्म्यति यदि तस्य चर्मणि कच्छु वर्द्धते तर्हि हारिद्रं लोम न मुख्य- ३६ यते सोऽशुचिः । किन्तु तस्य दृष्टा स रोगो न वर्द्धते कृष्णरोमाग्न्युत्ति- ३७ शुन्ति तर्हि तस्य रोग उपाशाम्यत् स शुचिरभूत् याजकस्तं शुचिं वदिष्यति ।

यदि कस्यचित् पुरुषस्य लिया वा कायचर्मणि चिक्काणानि चिङ्गा- ३८ व्याधात् श्वेतानि लिङ्घचिङ्गानि भवन्ति तर्हि याजकस्तानि ब्रह्म्यति ३९ तस्य चर्मस्थितानि लिङ्घचिङ्गानीघनमलिनानि श्वतानि च भवन्ति तर्हि तत्र चर्मणि निर्दोषाल्लिङ्गाः स शुचिः स्थास्यति । यस्य केशाः ४० शिरसप्तच्युताः स खलतिः शुचिः स्थास्यति । यस्य कच्चाः शिरोग्रार्थात् ४१ च्युताः स भाले खलतिः शुचि भविष्यति । किन्तु यदि खलते नरस्य ४२ शिरसि भाले वा ईषस्त्रौहितं शुक्लकृतं भवति तर्हि तस्य केशहीने शिरसि भाले वा जातं कुष्ठं । याजकेन तस्मिन् दृष्टे यदि देहचर्मस्यं कुष्ठ- ४३

४४ मिव केशहीने शिरसि भाले वा शुल्कोहितक्षतस्य प्रोथो भवति,
तर्हि स कुष्ठशुचिः याजकस्तमवश्यम् अशुचिं वदिष्यति तच्छिरसि कुष्ठ-
४५ मस्ति । यस्य कुष्ठरोगो जायते तस्य वस्त्रं क्षेत्रस्यते तच्छिरो न क्वादिष्यते
स निजं चिवुकं वस्त्रेण क्वादित्वा अशुचिरशुचिरिति शब्दं करि-
४६ ष्यति । यति दिनानि तस्य कुष्ठयाधिः स्थास्यति स तति दिनानि
अशुचिः स्थास्यति अशौचाद् एकाकी वत्स्यति शिविराद् वहित्स्य
वासस्थानं भविष्यति ।

४७ रोमजे वा आतसवस्त्रे रोमजस्य आतसस्य वा अयायां नयायां वा
४८ चर्मणि चर्मनिर्मितद्रव्ये वा यदि कुष्ठं जायते तथा वस्त्रे चर्मणि वा
४९ अयायां नयायां वा चर्मनिर्मिते कुञ्चित् द्रव्ये यद्यत्यं प्यामता वात्य-
लोहितता भवति तर्हि तत् कुष्ठं भवति तद् याजकं दर्शयिष्यते ।

५० ततो याजकस्तं रोगं दृष्टा रोगयुक्तां वस्त्रे सप्त दिनानि रोधयिष्यति ।

५१ सप्तमेहिं तद्रोगस्य स्थानं द्रव्यति यदि वस्त्रे वा अयायां नयायां वा
५२ चर्मणि वा चर्मनिर्मितद्रव्ये वा स व्याधि वर्द्धते तर्हि तत् संहारकं
तदशुचि । तस्मात् वस्त्रे वा रोमजस्य आतसजस्य वा अयायां
नयायां वा चर्मनिर्मिते वा यत्र कुञ्चित् द्रव्ये स व्याधि जायते तदेव
५३ द्रव्यं दाहयिष्यते, तत् संहारकं कुष्ठं तद् वक्षिना दाहयिष्यते । याज-

केन दृष्टे स व्याधि यदि वस्त्रे अयायां नयायां वा चर्मकृतद्रव्ये वा
५४ न वर्द्धते तर्हि याजकस्तद्व्याधियुक्तां द्रव्यं प्रक्षालयितुम् आदेत्यति

५५ पुनः सप्त दिनानि रोधयिष्यति । धोते याजकस्तद् द्रव्यति तत्र स व्याधि
५६ र्यद्यन्त्वर्णो न भवति न च वर्द्धते तर्हि तदेवाशुचि त्वं तद् वक्षिना दाह-
यिष्यसि । अन्तर्वहिर्वा विष्टति तत् कुष्ठं भवति किन्तु क्षालनात् परं

याजकस्य दृष्ट्या तद् यदि मलिनं भवति तर्हि स वस्त्रात् चर्मणः
५७ अयायां नयायां वा तत् क्षेत्रस्यति । तथापि तद्वस्त्रे वा तदयायां नयायां
वा तच्चर्मनिर्मितद्रव्ये वा यदि तत् पुन दृश्यते तर्हि तदेव वर्द्धमानं

५८ कुष्ठं यत्र स व्याधि स्तिष्ठति तत् त्वं वक्षिना दाहयिष्यसि । यद् वस्त्रं वा
तदायां नयां चर्मणो द्रव्यं वा क्षालयिष्यसि तस्माद् यदि स व्याधिः

शाम्यति तर्हि द्वितीयवारं तद् धाविष्यसि तेन तत् शुचि भविष्यति ।
५९ रोमजस्य आतसस्य वा वस्त्रस्य अयाया नयाया वा चर्मणः पात्रस्य वा

शौचाशौचकथनाय कुष्ठयाधिरियं व्यवस्था ।

१४ चतुर्दशोध्यायः ।

१ कुष्ठिनः प्रुचिलविधिः प्रायस्थितं २२ गृहीयकुष्ठिलिङ्गः ४८ गृहीयकुष्ठस्य
प्रुचिलविधिप्रायस्थिते ।

परमेश्वरो मूससमवदत् कुष्ठिनः प्रुचिलदिने तस्येयं व्यवस्था स धाज- १
कान्तिकम् आनेष्यते याजकः शिविराद् वहि गूला तं इच्यति कुष्ठिनः २
कुष्ठे शान्तिं गते सति याजकेन तस्य शोधनरस्यार्थं द्वौ जीवन्तौ ३
प्रुचिपक्षिणौ एरसकाष्ठं रक्तं रोम एसोबलग्नम् एतानि याहयिष्यन्ते, ४
मृतप्राचस्यपञ्चवण्टोयोपरि पक्षिणोरेकश्चेदविष्यते । स तं जीवत्प्रक्षिणं ५
एरसकाष्ठं रक्तलोम एसोबलग्नम् गृहीत्वा तत्पञ्चवण्टोऽद्वृततोयमित्रिते ६
हतपक्षिरक्षे तानि जीवत्पच्यादोनि सर्वाणि मज्जयिष्यति । कुष्ठात् शोध- ७
जनस्योपरि सप्तकालस्तत् प्रक्षिप्य तं शुचीकृत्य तं जीवत्प्रक्षिणं प्रान्तरे ८
व्यक्षति । तदा स शुचि र्जनः स्ववस्थं धौत्वा केशान् मुख्यित्वा तोयेन ९
स्वास्थ्यति तेन स शुचि भविष्यति ततः स शिविरं प्रवेश्युः शुच्यति किन्तु १०
सप्तदिनानि स्वदूष्यस्य वह्निः स्यास्थ्यति । सप्तमेक्षि स्वशिरसः कचात् ११
भ्यशूणि भुवेः सर्वाङ्गलोमानि च मुख्यिष्यति । स्ववसनं धौत्वा स्वयं १२
तोयेन स्वात्वा शुचि भविष्यति । अष्टमेक्षि स निर्देष्वै मेषशावकौ निर्देष्वै १३
घाम एकहायनों मेषवत्सां नैवेद्यार्थं दशमांश्चत्रप्रसिद्धितानि तैल- १४
मित्रितानि गोधूमचृणानि लोगेकं तैलच्च यहीष्यति । शुचिकर्त्ता १५
याजकस्तं शोधमनुजं तानि वस्तूनि च गृहीत्वा समाजावासस्य द्वारा-
न्तिके परमेश्वरस्य समुखे स्यापयिष्यति । याजक एकतरं मेषशावकं १६
लोगेकं तैलं गृहीत्वा दोषबलिरुपेणोत्स्वच्यति आन्दोलनीयनैवेद्यार्थं १७
परमेश्वरसमुखे दोलयिष्यति च । प्रायस्थित्वैमवलीनाम् उत्सर्गस्यते १८
पवित्रस्याने तं मेषशावकं बलिं दास्यति यतः प्रायस्थित्वबलिरिव १९
दोषबलि याजकस्यांशो भविष्यति अयमप्यति पूर्तो भविष्यति । याजक- २०
स्वस्य दोषबले: किञ्चिद् रुधिरं गृहीत्वा तस्य शोधजनस्य दक्षिणशोच-
प्रान्ते दक्षिणकराङ्गुष्ठे दक्षिणपादाङ्गुष्ठे च दास्यति । याजकस्तस्माद् २१
लोगेकतैलात् किञ्चित् तैलं गृहीत्वा स्वामहस्तले निषेच्यति । २२
याजकस्तत्र वामकरतलस्थैर्ले खदक्षिणकराङ्गुलिं मज्जयित्वा अङ्गुल्या २३
तत्त्वैलस्य किञ्चित् किञ्चित् सप्तकृतः परमेश्वरस्य समुखे प्रक्षेपस्यति । २४
स्वकरतलस्थम् अवशिष्यं तैलं गृहीत्वा तस्य शोधनरस्य दक्षिणकर्णस्य २५
प्रान्ते दक्षिणकराङ्गुष्ठे दक्षिणपादाङ्गुष्ठे दोषबले रक्तोपरि दास्यति ।

१८ ततः परं याजकः स्वकरतलस्थैतैलमादाय श्रीधनरस्य शिरस्यभिषेच्यति
 १९ याजकः परमेश्वरसमुखे तदर्थं प्रायच्छित्तं करिष्यति । याजकः प्रायच्छित्त-
     बलिं दास्यति श्रौचात् श्रीधनमानस्य नरसार्थं प्रायच्छित्तं करिष्यति
 २० ततो होमबलिं दास्यति । इत्यं याजकेन वेदिमानीते होमबलौ नैवेद्ये
 २१ चौस्तुष्टुष्टे तदर्थं प्रायच्छित्ते छते च स शुचि भविष्यति । स कुण्डी यदि
     दरिद्रः स्थात् एतावद् आनेतुं न शक्रुयात् तर्हि स प्रायच्छित्तं कर्त्तुम्
     आन्दोलनार्थं दोषबलैः छते मेषवत् समेकं तैलमिश्रितगोद्धूमचूर्णस्य
 २२ दशांश्चस्यैकांश्च नैवेद्यम् लोगेकतैलं तस्य सामर्थ्यानुसारात् हौं कपातौ
     वा कपोतवत्सावानेष्यति तयोरेकः प्रायच्छित्तबलिरन्वो होमबलि
 २३ भविष्यति । अष्टमदिने स खश्रौचार्थं समाजावासस्य दारसमीपे पर-
 २४ मेश्वरस्य समुखे याजकस्य निकटे तान् आनेष्यति । याजको दोष-
     बल्यर्थकं मेषशावकं लोगेकतैलस्य गृहीत्वा परमेश्वरस्य समुखे
 २५ आन्दोलनार्थं दोषविष्यति । स दोषबल्यर्थकं मेषशावकं क्लेत्यति
     याजको दोषार्थकबलैः किञ्चिद् रक्तं गृहीत्वा श्रीधजनस्य दक्षिणकर्ण-
 २६ प्रान्ते दक्षिणकराङ्गुष्ठे दक्षिणपादाङ्गुष्ठे च दास्यति । याजकस्तस्मात्
 २७ तैलात् किञ्चिद् आदाय स्वामकरतले निषेच्यति । याजको दक्षिण-
     कराङ्गुल्या वामकरतलस्थैलात् किञ्चित् किञ्चित् सप्तकृतः परमेश्वरस्य
 २८ समुखे प्रक्षेप्यति । याजकः स्वकरतलस्थैलात् किञ्चिदादाय श्रीध-
     जनस्य दक्षिणकर्णप्रान्ते दक्षिणकराङ्गुष्ठे दक्षिणपादाङ्गुष्ठे च दोषबलै
 २९ रक्तस्थानोपरि दास्यति । याजकः श्रीधजनस्य छते परमेश्वरस्य
 ३० समुखे प्रायच्छित्तं कर्तुं स्वकरत्स्थावशिष्टं तैलं तच्छिरसि दास्यति । ततः
     परं स तत्सामर्थ्यानुसारात् प्रापयेः कपोतयो युवपारावतयो वैकं
 ३१ दास्यति तेन सप्तसामर्थ्यानुसारात् यौ पक्षिणौ प्राप्तौ, तयोरेकं नैवेद्येन
     सहितं प्रायच्छित्तार्थम् अन्यज्ञ होमार्थं दास्यति । याजकः श्रीधजनछते
 ३२ परमेश्वरस्य समुखे प्रायच्छित्तं करिष्यति । अर्घहीनस्य कुष्ठिः श्रीधन-
     विधिरिति ।

३३ परमेश्वरो मूसोहारोणौ जगादाहं यं देशं अधिकर्तुं युग्मयं
 ३४ दास्यामि तत्किनान्देश्वरेशकाले युध्माकम् अधिकारदेशस्य कुचापि
 ३५ गृहे मया कुष्ठ उत्पादिते तदृहसामो समेव, मम दृष्ट्वा गृहे व्याधिः
 ३६ प्रकाशत इति कथयित्वा याजकं ज्ञापयिष्यति । गृहस्य सर्वं वस्तु यथा
     नाशुचि भवति तदर्थं व्याधिं द्रथुं याजकस्य प्रवेशात् पूर्वं गृहं याजकेन

श्रून्यं कारयिष्यते, ततो याजको गृहं इद्युं प्रवेश्यति । अनन्तरं याजको ३७ आधिं ब्रह्मति यदि आधिं गृहभित्तिषु निष्ठी भूत ईघड्डिदर्शीं रक्त-
वर्णीं वा जायते तदृष्ट्या भित्तौ निष्ठी भूतो भवति तर्हि याजको वेष्मनो ३८ वहिर्भूय द्वारान्तिकं गत्वा सप्तदिनानि तद्वेष्म रोधयिष्यति । याजकः ३९ सप्तमेक्षि पुनरेव निरीक्ष्य ब्रह्मति यदि वेष्मकुर्व्ये स व्याधि वर्ज्जते तर्हि तस्य व्याधियुक्तान् पाषाणान् वहिष्कृत्य नगरस्य वहिरस्मेध्यस्थाने ४० निक्षेप्तुं याजकस्तान् आदेश्यति । ततस्तद्वेष्मनोऽभ्यन्तरस्य चतुर्दिशस्तः ४१ परिष्कारयिष्यन्ते सच्चिता धूस्यच्च नगरस्य वहिरशुचिस्थाने निक्षेप-
स्थाने । ते इन्यावणा आनीय तत्पाषाणस्थाने निचेष्यन्ति तदन्यलेपेन ४२ गृहं लेपयिष्यन्ति । पाषाणेषु परिवर्त्तितेषु वेष्मनि परिष्कृते लेपिते च ४३ चेद् व्याधिः पुन वृद्धा वेष्म विस्तृणोति तदा याजक एत्य ब्रह्मति; यदि ४४ तस्मिन् वेष्मनि व्याधि वर्ज्जते तर्हि तत्र वेष्मनि मारकं कुष्ठमास्ते तद् वेष्माशुचि भवति । ततः स तद् वेष्म भज्ञयिष्यति अर्थात् तस्य ४५ ग्रावकाष्ठधूलीः सर्वां नगरस्य वहिं नीत्वाशुचिस्थलं नाययिष्यति । तदृहं यावत्कालं रुद्धं तिष्ठेत्, तत्वात्ते यः कच्चित् तदभ्यन्तरं याति ४६ स सन्ध्यां यावद् अशुचिः स्थास्यति । यत्त तस्मिन् वेष्मनि शेते स निजां- ४७ शुकं धाविष्यति यस्तु तत्र मुङ्को सोपि सखस्तं धाविष्यति ।

तद्वेष्मनो लेपनात् परं व्याधिर्नोवर्ज्जतेति चेद् याजको वेष्म प्रविश्य ४८ पश्यति तर्हि याजकस्तद् वेष्म शुचि वदिष्यति यतः स व्याधिरशान्यत् । तद् वेष्म शुचीकर्तुं द्वौ पक्षिणौ एसकाष्ठं रक्तं रोम एसोवलणं ४९ गृहीत्वा मृत्पात्रे प्रस्ववणतोयोपरि पक्षिणमेकं क्षेत्यति । स एसकाष्ठं ५० एसोवलणं रक्तरोम जीवत्पक्षिणच्च गृहीत्वा प्रस्ववणजलमित्रिते हत- ५१ पक्षिरक्ते मज्जयित्वा वेष्मनि सप्तष्टात्वः प्रक्षेप्यति । इत्यं पक्षिरक्तं प्रस्व- ५२ वणतोयं जीवत्पक्षिणं रक्तरोम चैतैः स वेष्म शोधयि-
ष्यति । तं जीवत्पक्षिणं नगरस्य वहिः प्रान्तरे ब्रह्मतीति प्रकारेण ५३ वेष्मार्थं प्रायस्त्विते क्षते तत् शुचि भविष्यति । कुष्ठस्येर्व्यवस्थार्थात् ५४ सर्वप्रकारकुष्ठं श्वित्रं वस्त्रस्यं वेष्मस्यच्च कुष्ठं स्फीतिः पामा चिरधं ५५ एतानि कदा शुचीनि कदा चाशुचीनि तज्ज्ञातुमिति व्यवस्था । ५६

१५ पञ्चदशोऽध्यायः ।

१ प्रमेहिनः शोधनविधिः १८ रजस्त्वाद्याः शोधनविधिः ।

- १ परमेश्वरो मूसोहारोणै जगाद् युवाम् इखायेल्वंशं वंदतं तान्
- २ इमां वाचं गदतं, कस्यचिन्नरस्याङ्गे प्रमेहरोगे जाते तस्मात् सोऽशुचि॒
- ३ र्भविष्यति । प्रमेहेन तस्याशौचं भविष्यति विशेषतो यदि तदङ्गात् प्रमेहः
- ४ चरति वा प्रमेहाद् चङ्गं रथ्यते, इवनयोरेकेन तस्याशौचं भविष्यति ।
- ५ प्रमेही नरो यत्र शृण्यायां शृते सा शृण्या अशुचिः, यत्रासने स उपवि-
- ६ प्रति तदासनचाशुचि भविष्यति । यत्थ तस्य शृण्यां स्पृशति स खवस्तं
- ७ धाविष्यति तोये खास्यति तथापि सन्धां यावद् अशुचिः खास्यति ।
- ८ प्रमेही यत्र वस्तुन्युपविशति तत्र यः कस्त्रिद् उपविशति स खवसनं
- ९ धाविष्यति तोये खास्यति तथापि सन्धां यावद् अशुचिः खास्यति ।
- १० यस्तस्याङ्गं स्पृशति स खवसनं धाविष्यति तोये खास्यति तथापि
- ११ सन्धां यावद् अशुचिः खास्यति । प्रमेही यस्य शुचिनरस्य गाढे
- १२ निष्ठीवति स सूवसनं धाविष्यति तोये खास्यति तथापि सन्धां
- १३ यावद् अशुचिः खास्यति । प्रमेही यद् वाहनम् आरोहति तद् अशुचि॒
- १४ भविष्यति । तस्याधस्यं वस्तु यः स्पृशति स सन्धां यावद् अशुचिः
- १५ स्यास्यति यदि तद् वहति तर्हि तोयेन वस्तु धाविष्यति तोये खास्यति
- १६ च तथापि सन्धां यावद् अशुचिः खास्यति । प्रमेही खकरं तोयेन न
- १७ धौत्रा यं स्पृशति स खवस्तं धाविष्यति तोये खास्यति तथापि सन्धां
- १८ यावद् अशुचिः खास्यति । प्रमेही यन्मृत्पात्रं स्पृशति तद् भव्यते सर्वे
- १९ काष्ठपात्रं तोयेन धाविष्यति । प्रमेही यदा खप्रमेहात् शुद्धति तदा स
- २० खशुचिक्वात् परम् अयराणि सप्त दिनानि योजयिता स्ववस्तं धाविष्यति
- २१ प्रस्ववणतोये खास्यति ततः शुचि र्भविष्यति । अष्टमेऽक्षि स खार्थं द्वौ
- २२ कपोतौ कपोतवत्सौ वा एहीता परमेश्वरस्य समुखे समाजावास-
- २३ द्वारान्तिकम् रथ्यति तौ याजकाय दास्यति । याजकस्तयोरेकं प्राय-
- २४ चित्तार्थम् एकच्च होमार्थम् उत्स्वव्यति याजकस्तस्य प्रमेहकारणात्
- २५ परमेश्वरसुद्धिश्च प्रायचित्तं करिष्यति । यदि कस्यचिन् मनुजस्य शुक्रं
- २६ पतति तर्हि स निजं छत्रस्तदेहं जलेन धाविष्यति तथापि सन्धां यावद्
- २७ अशुचिः खास्यति । यत्र यत्र वस्ते वा छत्रौ शुक्रं पतति तत्सर्वं तोयेन
- २८ धाविष्यते तथापि सन्धां यावद् अशुचि खास्यति । यदा योविता सर्वं

यः पुमान् शुक्रेण समं श्रेते तौ जले खाख्यतः, तथापि सन्धां यावद्
अशुचिः स्थास्यतः ।

या योषिद् रजखला भवति तस्या अङ्गाद् रुधिरे क्षरति सप्तदिनानि १६
तस्या अशौचं भविष्यति यस्त तां स्पृशति स सन्धां यावद् अशुचिः
स्थास्यति । तदशौचकाले सा यत्र यत्र शयनीये श्रेते तद् अशुचि भवि- २०
यति यत्रोपवैद्यति तद् अशुचि भविष्यति । यस्त तस्याः शयनीयं २१
स्पृश्यति स खवस्त्रं धाविष्यति तौये खाख्यति तथापि सन्धां यावद्
अशुचिः स्थास्यति । यस्तु तस्या उपवैश्नवाधारं स्पृश्यति, स खवस्त्रं धा- २२
विष्यति तौये खाख्यति, तथापि सन्धां यावद् अशुचिः स्थास्यति ।
यस्तु तस्याः श्रव्यास्यम् चासनस्यं वा वस्तु स्पृशति सोपि सन्धां यावद् २३
अशुचिः स्थास्यति । यः पुमान् कृतुमद्या साकं संसर्गं करोति तदूरज- २४
खद्दाचे लगति स सप्तदिनान्यशुचिः स्थास्यति यत्र श्रव्यायां प्रैव्यते
साप्यशुचि भविष्यति । अशौचकालाद् अन्यानि बज्जिदिनानि यावद् २५
यदि कर्याच्चिद् योषितो रक्तं खवति अशौचकालात् परं वा यदि बज्ज-
दिनानि तस्या रक्तं क्षरति तर्हि सा तद्रक्तसावात् तानि सर्वदिनानि
यावद् अशौचकालवद् अशुचिः स्थास्यति । रक्तसावस्य सर्वदिनानि २६
सा यत्र श्रव्यायां प्रैव्यते साऽशौचकालवद् अशुचि भविष्यति यत्र चासन
उपवैद्यति तद् अशौचकालवद् अशुचि भविष्यति । यस्त तानि २७
स्पृश्यति सोऽशुचि भविष्यति वस्त्रं धौत्वा तौये खाख्यति तथापि सन्धां
यावद् अशुचिः स्थास्यति । किन्तु यदि तस्याः स्त्रिया रक्तसावो निवर्त्तते २८
तर्हि सा खार्थं सप्त दिनानि गणयित्वा तेभ्यो गणितसप्तदिनेभ्यः परं
शुचि भविष्यति । अद्यमेहि सा खार्थं हौ कपोतौ कपोतवत्सौ वा २९
एहीत्वा समाजावासद्वारे याजकान्तिकम् आनेष्यति । याजकस्त्वो- ३०
रेकं प्रायच्छित्तबलिम् अन्यं होमबलिम् उत्सद्यति तस्या रक्तसावाशौच-
कारणात् प्रस्त्रेश्वरये समीपे तस्याः छत्रे प्रायच्छित्तं करिष्यति । लोकानां ३१
सध्यवर्त्तिनि ममावासे शौचकाले तैरशुचीकृते ते यत्र मियन्ते तदर्थं
इसायेल्वंशाः स्वाशौचात् युवाभ्याम् इत्यं प्रथक् करिष्यन्ते । इति प्रमे- ३२
हिनः शुक्रचरणादशुचि नरस्य रजखलायाः स्त्रियाः प्रमहवत्स्त्रीपुंस- ३३
योरशुचिस्त्रिया साकं संसर्गिणश्च यवस्या ।

१६ षोडशोऽध्यायः।

१ याजकस्यातिपूतस्यानप्रवेशविधिः १२ याजकस्य प्रायच्चित्तवलिदानं १५ स्नोकानां प्रायच्चित्तवलिदानं २० त्याज्याजविधिः २१ वार्षिकवलिदानविधिः ।

- १ परमेश्वरान्तिके गमनसमये हारोणस्य दयोः सुतयो र्म्भ्यौ घटिते
- २ परमेश्वरो मूससं बभाषे । परमेश्वरो मूससे कथामिमां कथितवान् तब भाता हारोणो यज्ञ मियेत, तदर्थे विच्छेदकवसनस्य मध्यवर्त्तिमञ्जुषाया उपरिस्थपापाच्छादनस्य समुखम् अतिपूतं स्नानं सर्वसमये इ प्रवेश्युं तं निषेध, परपाच्छादनोपर्यहं नैवे दर्शनं दास्यामि । हारोणः प्रायच्चित्तार्थं गोवत्समेकं होमार्थं मेषमेकं गृहीत्वा इत्यम् व्यति पवित्रं ४ स्नानं प्रवेश्यति । स आतसमुत्तरासङ्गं परिधास्यति आतसं कठिवसनच्च परिधास्यति आतसं कठिवन्वनच्च परिधास्यति आतसस्तोषाणीष्ठेण भूषितो भविष्यति; एतानि वसनानि पवित्राणि, तस्मात् तोयेन ५ स्नकायं धौत्वा तानि परिधास्यति । ततः स इत्यायेल्वंशेषस्य समाजात् ६ प्रायच्चित्तार्थकं छागद्वयं होमार्थकं मेषमेकच्च गृहीयति । हारोणः स्वस्य प्रायच्चित्तार्थकं गृहवत्सम् आनीय स्वस्य परिवारस्य च छते प्राय-० च्चित्तं करिष्यति । तवस्तो छागौ गृहीत्वा समाजावासस्य द्वारान्तिके द परमेश्वरस्य समुखम् आनेष्यति । अधिछागौ तौ हौ हारोणो गुटिकार-८ पातं करिष्यति तयोरेकः परमेश्वराय तदन्यस्यागाय भविष्यति । अयं परमेश्वरायेति यं छागं प्रति गुटिकापातेन निश्चीयते हारोणस्त-१० गृहीत्वा प्रायच्चित्तार्थं बलिं दास्यति । किन्तु योऽजो गुटिकापातेन व्यागाय भविष्यति प्रान्तरे व्यागाय तद्विसर्जनात् पूर्वं तस्य छते प्रायच्चित्तं कर्तुं जीवता तेन परमेश्वरस्यान्तिके समुपस्थातव्यं ।
- ११ हारोणः स्वीयप्रायच्चित्तबलिं गोवत्सम् आनीय स्वस्य परिजनस्य च छते प्रायच्चित्तं करिष्यति, स्वीयप्रायच्चित्तबलिं तं गोवत्सं क्षेत्यति ।
- १२ परमेश्वरस्य समुखस्यवेद्याः प्रज्वलिताङ्गारैः पूर्णं धूपपात्रं चूर्णीकृत-१३ सुगन्धिसर्जनसमुद्दिमेकच्च गृहीत्वा विच्छेदकवस्त्रमध्यं नैष्यति । तं सुगन्धिसर्जनसं परमेश्वरस्य समुखे वक्त्रौ दास्यति तेन साक्षमञ्जघोपरि १४ स्थिते पापाच्छादने सर्जनस्य धूमेनाटते सति स न मरिष्यति । ततः स तस्य गोवत्सस्य किञ्चिद् इत्कां गृहीत्वा पापाच्छादनस्य पूर्वदिशि स्वाङ्गुल्या प्रचेपस्यति स्वाङ्गुल्या तद्रक्तम् पापाच्छादनस्य समुखे सम वारान् प्रचेपस्यति ।

ततः स लोकानां प्रायस्तित्तार्थकबलिं क्वागं किञ्च्चा तद् रक्तं विच्छेद- १५
वरुमध्यम् आनीय मोवत् सरक्तं यथा प्रच्छिपवान्, तथा तद् रक्तमपि
करिष्यति अर्थात् पापाच्छादनस्य समुखे पापाच्छादने च तत् प्रक्षे-
ष्यति । इस्तायेल् वंशानाम् अशुचितासर्वप्रापायराधेभ्यः स पवित्रस्या- १६
नार्थं प्रायस्तित्तं करिष्यति अशुचितायुक्तानां तेषां मध्यवर्त्तिनः समाजा-
वासस्य हेतोः स तथा करिष्यति । प्रायस्तित्तं कर्तुं तस्य महापूत- १७
स्थानप्रवेशमारभ्य वहिरागमनं यावत् समाजावासे कोपि जनो न
स्थास्यति । अपरं तेन स्त्रये परिवारस्य इस्तायेल् वंशस्य सर्वसमाजस्य १८
च प्रायस्तित्ते समापिते स परमेश्वरसमुखस्थाया वेदाः समीपम् आगत्य
तदर्थं प्रायस्तित्तं करिष्यति, मोवत् साजयोः किञ्चिद् रक्तमादाय वेदि-
प्तहेतु चतुर्दिक्कु दास्यति । तद् रक्तस्य किञ्चिद् आदाय खाङ्गुल्या १९
तदुपरि सप्तकालः प्रक्षिप्य तां शुचिं करिष्यति इस्तायेल् वंशस्याप्तीचात्
तां पावयिष्यति ।

इर्थ्य पूतस्थानस्य समाजावासस्य वेदात्म प्रायस्तित्ते सम्पन्ने जीवदज्ञः २०
समनेष्यते । हारोण्यक्तस्य जीवदज्ञस्य शिरसि स्कन्दावर्पयित्वा इस्ता-
येल् वंशस्य सर्वदोषपापापायराधान् तदुपरि खोष्यते तत् सर्वान् तद- २१
जश्चरस्यर्पयिष्यति तत उपयुक्तनरेण तं प्रन्तरे विस्त्व्यति तेन सोजस्तेषां
सर्वप्रापानि नरशून्यस्थाने शिरसा वक्ष्यति सोऽजस्तेन प्रान्तरे वक्ष्यते ।
हारोणो महापूतस्थानप्रवेशकाले यान्यातसवसनानि पर्यधात् तानि २२
समाजावासमध्यं गत्वा वक्षा तत्र स्थापयिष्यति । स पूतस्थाने खदेहं २३
जलेन धौत्वा स्वखाणि परिधाय निर्गमिष्यति स्त्रये लोकानाम् हौमबलिं
दत्त्वा स्त्रये लोकानाम् द्वाते प्रायस्तित्तं करिष्यति । तत् प्रायस्तित्तबले मैदो २४
वेदां दाहयिष्यति । यः पुमान् त्वाज्यमजं वक्ष्यति स स्वखाणि
प्रक्षाल्य खदेहं जलेन धौत्वा शिविरम् आगमिष्यति । यस्य प्रायस्तित्त- २५
बले मोवत् सस्य यस्य च प्रायस्तित्तबले रजवत्सस्य रक्तं प्रायस्तित्तार्थं २६
पूतस्थानम् आनीतं लोकास्तौ शिविरवहि नैत्वा तयोः वृत्तिकर्वाविष्टा २७
वक्त्रिना दाहयिष्यन्ति । यस्तानि दाहयिष्यति स स्वखाणि धाविष्यति २८
तोये देहं स्वापयिष्यति ततः शिविरमध्यम् आगमिष्यति ।

युग्माकं द्वाते निवृत्विधिर्यं भविष्यति सप्तममासस्य दण्डे दिवसे २९
स्वदेशीया वा युग्मन्मध्यवासिनो विदेशीया यूवं स्वप्राणेषु दुःखं दास्यथ
किमपि कर्म न करिष्यथ यस्तात् तदक्षिणी याजको युग्मान् शुचीकर्तुं

युश्मत्कृते प्रायच्चित्तं करिष्यति तेन यूर्यं परमेश्वरस्य समुखे स्पापेभ्यः १० परिष्कारिष्यन्ते । तद् युश्माकं विश्रामाय विश्रामदिनं, यूर्यं निव्य- ११ विधिना स्वस्प्राणान् तापयिष्यथ । यो जनो स्वपितृपदेन यागं कर्तुं
लौकैरभिषिञ्च याजनपदे नियोक्त्वते, सर्व प्रायच्चित्तं करिष्यति १२ आत्सानि पूतवस्त्राणि परिधास्यति च । सोऽतिपूतस्थानाय प्रायच्चित्तं करिष्यति समाजावासस्य वेदाच्च छते प्रायच्चित्तं करिष्यति, याज- १३ कानां समाजस्थानां सर्वेषाच्च छते प्रायच्चित्तं करिष्यति । इस्त्रायेल्वंशस्य सर्वप्रापात् वर्षमध्य एककृत्वः प्रायच्चित्तं कर्तुं युश्मभ्यमयं निव्यविधि भविष्यति । ततो मूससं प्रति परमेश्वरस्य यथा निदेशं तथा कर्मा- क्रियत ।

17

१७ सप्तदशोऽध्यायः ।

१ आवासद्वारे परमेश्वरमुद्दिश्य सर्वमुत्खटुमाज्ञा देवानुद्दिश्य उत्खण्टुं निषेधः ८ तत्करणफले १० रक्तपाननिषेधः १५ खयं स्वतस्य पशुना इतस्य वा पश्चा भेद्यान- निषेधय ।

१ परमेश्वरो मूससमवदत् त्वं छारोणं तत्सुतान् इस्त्रायेल्वंशांच्च वद- ६ तेभ्य रत्तद्वाचं कथय परमेश्वर इत्यादिश्यति । इस्त्रायेल्वंशजो यः ४ कस्त्रिद् गां वा मेर्घं छागं वा शिविरमध्ये शिविरवहिं वा क्षिनन्ति किन्तु परमेश्वरावाससमुखे परमेश्वरमुद्दिश्य उपहारमुत्खण्टुं समाजावास- द्वारान्तिकां नानयति तं प्रति रक्तपातपापं भविष्यति स रक्तपातनात् ५ स्खलोकानां मध्याद् उच्छेत्स्यते । अस्यायमाश्य इस्त्रायेल्वंशाः स्त्रं स्त्रं बलिं प्रान्तरं न नीत्वा समाजावासद्वारान्तिके परमेश्वरमुद्दिश्य याज- ६ कान्तिकमानोय मङ्गलार्थं परमेश्वरमुद्दिश्य उत्खच्यन्ति । याजकः समा- जावासस्य द्वारान्तिके परमेश्वरस्य वेदा उपरि तेषां बलीनां रक्तं ७ प्रचेप्त्यति परमेश्वरमुद्दिश्य सुगम्यर्थं मेदो दाहयिष्यति । तेन ते यै देवैः सह व्यभ्यचरन् तानुद्दिश्य पुन बलिं न दास्यन्ति तेषां पुरुषपरम्परासु निव्यविधिरथमेको भविष्यति ।

८ पुनर्स्त्रं तान् वद इस्त्रायेल्वंशीयो वा युश्माकं मध्ये प्रवासिविदेशी ९ यः कस्त्रित् प्रायच्चित्तबलिं होमबलिच्च ददाति किन्तु परमेश्वरम् उद्दिश्येत्खण्टुं तं समाजावासान्तिकां नानयति स स्खलोकानां मध्याद् उच्छेत्यते ।

इस्तायेल्वंशीयो युग्माकं मध्ये प्रवासिविदेशी वा यः कस्त्रित् किञ्चन १० रक्तं भुक्ते तं रक्तभोक्तारं प्रति विमुखो ह भविष्यतमि लोकानां मध्यात् तमुच्छेत्यामि । यतो रक्तमध्ये देहस्य जीवनं तिष्ठति युग्माकं ११ प्राणकारणात् प्रायस्त्वित्तं कर्तुम् अहं वेदा उपरि युग्माभ्यं तददां, प्राणस्य प्रायस्त्वित्तं रक्तमेव भवति । अत इस्तायेल्वंशमहम् अवदं १२ युग्माकं मध्ये कोपि रक्तं न भोक्त्यते युग्माकं मध्यवासी कस्त्रित् विदेशपि रक्तं न भोक्त्यते । इस्तायेल्वंशीयो युग्मन्मध्यवासिविदेशी वा यः १३ कस्त्रित् म्यगयया कमपि भव्यं पशुं पक्षिणं वा हन्ति स तस्याखं निक्षिप्य धूलीभिराच्छादयिष्यति । यतो इस्तमेव सर्वप्राणिनां जीवनं १४ अर्थात् जीवनोपयो ऽतोहम् इस्तायेल्वंशाय कथितवान् यूद्यं कस्यापि प्राणिनोऽस्मं न भव्यध्वं, यतो इस्तमेव सर्वप्राणिनो जीवनं यः कस्त्रित् तद् भोक्त्यते स उच्छेत्यते ।

सदेशिविदेशिनां मध्ये यः स्थं मृतं पशुना हतं वा पशुं भुक्ते स १५ स्वस्त्रं धाविष्यति तोये स्वास्यति च तथापि सन्धां यावद् अशुचिः स्यास्यति ततः शुद्धो भविष्यति । किन्तु यदि न धावति न स्वाति वा १६ तर्हि स स्वपापं भोक्त्यते ।

18

१८ अष्टादशोध्यायः ।

१ ईश्वराज्ञां पालयितुं विनयः ६ अविहितविवाहकथनं १५ अविहितानां नाना कर्मणां कथनच्च ।

परमेश्वरो मूससं जगादत्यम् इस्तायेल्वंशान् वद तेभ्य इमां वाचं १ कथय, अहं युग्माकं प्रभुः परमेश्वरः । यूद्यं वच मिसर्देशो न्यवसत २ तन्मतानुसारतो नाचरत यं किनान् देशं युग्मान् नेव्यामि तन्मतानु- ३ सारादपि नाचरत तत्रस्यानां यवस्थाभिर्न वर्त्तध्वं । किन्तु मम राज्य- ४ नीतीं मन्यध्वं मम विधीन् पालयध्वं तदनुसारिणाचरत यस्मादहमेव ५ युग्माकं प्रभुः परमेश्वरः । मम विधयो राज्यनीतयस्य युग्माभिः पालनीया ६ यो जनस्तान् पालयिष्यति सर्व तद्वारा जीविष्यति, परमेश्वरो ऽहं ।

दूर्यं स्वगोत्रस्य विषिद्धस्त्रिया आवरणं मोक्षयितुं तदन्तिकं मा ७ यात यस्मादहं परमेश्वरः । त्वं स्वपितु मातु वा नावरणं मोक्षय ८ यतः सा तव माता, त्वं तस्या आवरणं मा मोक्षय । तव पिण्डजायादा ९ आवरणीयं मा मोक्षय यस्मात् तत् पितुरावरणं भवति । तव १०

भगिनी अर्थात् तव पितुः कन्या वा मातुः कन्या सा गेहजाता वाच्यत्र
 १० जाता भवेत् तस्या आवरणं मा मोचय । पैत्या दौहित्या वावरणं
 ११ मा मोचय तत् तवावरणं भवति । तव विमाटसुताया आवरणं मा
 १२ मोचय यतः सा तव पिण्डो जाता तव खसा भवति । तव पिण्डसु-
 १४ रावरणं मा मोचय सा तव पिण्डोचजा । मातुः खसुरावरणं मा

मोचय सा तव माटोचजा । तव पिण्डवावरणं मा मोचय तत्पत्रों
 १५ मा गद्ध च यतः सा तव मान्या भवति । तव पुत्रवधा आवरणं मा
 १६ मोचय यतः सा खुषा भवति तस्या आवरणं मा मोचय । तव सहज-
 १७ जायाया आवरणं मा मोचय यस्मात् तत् तव सहजावरणं । यस्या
 योषाया आवरणं मोचयसि, तस्याः सुताया आवरणं मा मोचय,
 आवरणं मोचयितुं तस्याः पौत्रों दौहित्रों वा मा गृह्णाण यतः सा
 तद्वोचजा कर्मदं गुरुपापं ।

१८ खजाशायाः क्लेशभयात् तज्जीवत्काले तत्खसुरावरणं यज्ञ मोचयेत्तदर्थं
 १९ कामपि लिंयं तत्खसुः सपलीरूपेण मा गृह्णाण । चर्तुमया अशौ-
 २० चक्राले तस्या आवरणं मोचयितुं तस्याः सभीपं मा याहि । त्वं खात्मानम्
 २१ अशुचिं कर्तुं खसमीपवासिनो जायां मा गच्छ । त्वदंशजातं कमपि
 मोलक् देवमुद्दिश्य वक्षिमध्येन मा गमय त्वदीश्वरस्य नामाशुचि मा

२२ कुरु अहमेव परमेश्वरः । स्त्रियेव युंसा समं संसर्गं मा कार्षीत्तदकर्त्तव्यं
 २३ कर्म । त्वं खस् अशुचिं कर्तुं कमपि पशुं मा गच्छ कापि योषा केन-
 चित् पशुना साकं पट्टारं कारयितुं तत्समुखे न तिष्ठतु यस्मात् तत्
 २४ विपशीतं कर्म । यूयम् एतैः कर्मभिः खान् अशुचीन् मा कार्षी किन्तु

२५ यान् जातीयान् युग्मत्समुखात् दवयिष्यामि ते कर्मभिरेतैरशुचयो-
 उभून् देशोप्यशुचिरभूत् अतोहं तत्कलुषाणि तान् भोजयिष्यामि
 २६ देशः खनिवासिन उद्दरिष्यति । अतः खदेशीया युग्माकं मध्ये प्रवा-
 सिनो विदेशीयाच्च सर्वे यूयं एतादश्म् अर्तनीयं कर्म न कुर्वाणा मम

२७ विधीन् व्यवस्थाच्च पालयत । युग्माकं पूर्ववर्त्तनाम् एतदेशीयजनानां
 २८ ताटशार्तनीयकर्मकरणाद् देशोशुचिरभूत् तस्माद् यूयं सावधाना
 भवत, नो चेद् युग्माकं पूर्ववर्त्तनो जातीया यद्द अनेन देशेनोदीर्णा-
 २९ खदद् यूयमपि खोयाशुचिलात् तेनोद्दरिष्यच्चे । यतो येन केनचित्
 रथां मध्ये कापि दृश्याहा किया कियते स निजलोकेभ्य उच्छेत्स्यते ।
 ३० अतो युग्मत्पूर्वकालीयैर्यानि दृश्यकर्माण्यक्रियन्त यूयं तानि मा कुरुत

तैः स्वान् अशुचीन् अकृत्वा मदाच्चां पालयत अहमेव युग्माकं प्रभुः
परमेश्वरः ।

१९ जनविशेषाद्यायः ।

१ नानाविधविधिवस्थानां वर्णनं ।

19

परमेश्वरो मूससमवदत् त्वम् इखायेषवंशानां सर्वसमाजाय कथय १
तान् इमां वाणीं वद यूर्यं पवित्रा भवत यतो युग्माकं प्रभुः परमेश्वरो- २
अहमेव पवित्रः ।

यूर्यं खखमातरं पितरचादियज्ञं मम विआमदिनानि पालयत ३
यतोहं युग्माकं प्रभुः परमेश्वरः । यूर्यं देवगणस्य पञ्चाद्वामिनो मा भूत ४
खार्यं धातुमयी मूर्त्ती मा कार्यं यतोहं युग्माकं प्रभुः परमेश्वरोस्मि ।

परमेश्वरमुदित्य मङ्गलार्थकबलिदानसमये यूर्यम् अनुग्रहलाभार्यं ५
दानं करिष्यथ । बलिदानस्याक्षित तप्तपरेक्षित च तन्मांसं भक्षिष्यथ यदि ६
ठतीयदिनं यावत् तदवशिष्टं तिष्ठति तर्हि तद् बक्षिना दाहयिष्यथ । ७
किन्तु ठतीयदिने यदि कच्चित् तस्य किच्चित् भुक्तो तर्हि स हृणार्हो ८
योग्याद्यस्य भविष्यति । भोक्त्रा तत्पापं भोक्त्र्यां यतः स परमेश्वरस्य ९
पवित्रं वस्तु सामान्यं छतवान् अतः स खलोकेभ्य उच्छ्रेत्यते ।

यूर्यं खखक्षेत्रस्य शस्यकर्त्तनकाले क्षेत्रस्य कोणे निःशेषं न कृत्वा न च १०
खखक्षेत्रपतितं शस्यमुक्तत । गोक्त्रनीक्षेत्रस्य सर्वं फलं न संगट्हीत ११
गोक्त्रनीक्षेत्रे पतितं फलं न संगट्हीत दरिद्रेभ्यो विदेशिभ्यः किच्चित् १२
त्वजत युग्माकं प्रभुः परमेश्वरोहं ।

यूर्यं मा चोरयत मा दद्यत परस्यरं मृषा मा वदत च । १३

यूर्यं मम नामा मृषा शपर्य मा कुरुत खीयेश्वरस्य नाम साधारणं मा १४
कार्यं च यस्तादहं परमेश्वरः ।

तं खसमीपवासिनं प्रति नान्यायं कुरु मापहर वेतनभुजो वेतनं १५
आ रात्रे: प्रातर्यावत् मा निधेहि ।

तं वधिरं मा शपस, अन्धसमुखे बाधकं वस्तु मा निधेहि किन्तु त्वदी- १६
अरात् विभीहि परमेश्वरोहमेव ।

तं विचारे नान्यायं कुरु दुर्गतस्य पक्षपातं मा कुरु धनिनं मा सम- १७
न्यस न्यायेन खसमीपवासिनो विचारं निस्यादय ।

- १६ तत्कर्णेजपन् स्वलोकानां मथे मा भाष्य स्वसमीपवासिनि हते निच्छेष्टो
मा तिष्ठ, परमेश्वरोहमेव ।
- १७ तत्मनसा स्वभातरं मा ऋतीयख किन्तु स्वसमीपवासिनं स्थूलं
तिरखरिष्यसि तेन तत्पापं न भोक्ष्यसे ।
- १८ तत्मा प्रतिहिंस्याः स्वलोकानां वंशं मा दिव्याः समीपवासिनि स्ववत्
प्रेम कुर्याः परमेश्वरोहमेव ।
- १९ तत्सद्वस्याः पालय अन्यजातीयैः पशुभिः समं स्वपश्चून् मा कीडय
तदेकक्षेचे नानाजातीयवीजानि मा वप अतसीक्षेष्टो वर्खं मा परि-
धेहि ।
- २० मूल्येन न मुक्ता तदन्यथा वा न विख्याया वा वागदत्ता दासी तथा सह्य
२१ यदि कञ्चित् संसर्गं करोति तर्हि तौ दण्डौ भविष्यतस्तौ न घानिष्येते
यतः सा न मुक्ता । स पुमान् समाजावासस्य दार्शनिकां परमेश्वरमुद्दिश्य
२२ दोषार्थबलिम् अर्थात् दोषार्थमेषबलिम् आनेष्यति । याजकः परमेश्वरम्
उद्दिश्य दोषार्थमेषबलिं इच्छा तत्क्रतप्रापस्य प्रायस्तिं करिष्यति तेन
तस्य पापं द्रांस्यते ।
- २३ यूयं देशं प्रविश्य भक्तगार्थं यान् यान् पादपान् रोपयिष्यथ तत्-
फलान्यच्छिद्रत्वक्त्वेन गणयिष्यथ, यथा युग्माभं बज्जफलान्युत्पद्यन्ते
तदर्थं वर्षत्रयं यावत् ते युग्माकं पक्षे अच्छिद्रत्वचः स्थास्यन्ति तत्
२४ फलानि न भक्षिष्यत । चतुर्थवर्षे सर्वफलानि परमेश्वरप्रणसावै पूतानि
२५ भविष्यन्ति । पञ्चमवर्षे तत्फलानि भोक्ष्यत्वे युग्माकं प्रभुः परमेश्वरोहं ।
- २६ सुशाग्निरसेण साकं क्रिमपि वर्खु न भोक्ष्यत्वं, मायाविद्या न व्यव-
हार्या शुभाशुभकालौ न विचार्या ।
- २७ यूयं स्वस्वशिरसः कचान् वर्तुलान् मा कार्यं स्वस्वश्चारुणां कोणं
२८ मा मुण्डयत । यूयं प्रमीतानां द्वाते स्वस्वाङ्गं अस्त्रै मा हत वयुस्यस्वकृत-
चिक्कै मा चित्रयत, परमेश्वरोहं ।
- २९ यूयं स्वस्वसुतां वेश्याले मा प्रवर्त्तयत निचेत् कृत्स्ना देशो व्यभिचरि-
ष्यति कुकर्म्मणा देशः पूरिष्यते ।
- ३० यूयं मदिआमदिनानि पालयत मत्यूतस्यानम् आद्रिष्यधं परमेश्वरो-
हमेव ।
- ३१ यूयं भूतविदो न मन्यधं स्वान् अशुचीन् कर्तुं गुणिवां समीपे क्रिमपि
मा चेष्टधं यस्मादहमेव युग्माकं प्रभुः परमेश्वरः ।

यूर्यं पक्षक्रचानां प्राचीनानां सम्मुख उत्थाय तिष्ठत वृद्धान् समात्रियध्वं ३२
खेश्वरात् विभीत परमेश्वरोहमेव ।

कस्त्रन विदेशी यदि युधादेशे युधाभिः साकं निवसति तर्हि यूर्यं तं ३३
नापद्रवत युशादंशीयो युशात् सहवासिविदेशी च युशाकं दृश्या समै ३४
भविष्यतः, विदेशिनम् आत्मवत्त्रीयध्वं यतो यूर्यं मिसर्देशे विदेशिन
आत्म युशाकं प्रभुः परमेश्वरोहं ।

यूर्यं विचारे वा परिमाणे वा तौले वा द्रेणे नान्यायं कुरुत । न्यायो ३५
दण्डो न्यायो मानपादाणो न्याय ऐफा न्यायो हिन् च युशाकं भवन्तु ३६
यो मिसर्देशात् युशान् वह्विशानयत् युशाकं स प्रभुः परमेश्वरोहं । अतो ३७
यूर्यं सम सर्वा विधिव्यवस्था मन्यमानाः पालयत परमेश्वरोहं ।

२० विंशोऽध्यायः ।

20

१ मोलक् देवमुद्दिश्य पुत्रोत्सर्गाद्वः ६ भूतविद्धिः, सह मन्त्रणातो दण्डः ७ पूतलकथनं
८ सातरपित्रीः शृणनाद्वः १० अग्नुचिकर्मणो दण्डः १२ आज्ञापालनकथनं १३
भूतविदां दण्डय ।

परमेश्वरो मूससमवदत् त्वम् इस्तायेत्वंशाय पुनः कथय इस्तायेत्वंश- १
मध्ये तेषां देशे प्रवासिविदेशिनां मध्ये वा यः कश्चित् स्ववंशीयं कमपि २
मोलक् देवम् उद्दिश्य ददाति स नितान्तं धानिष्यते देशीयलोकात्मं पादाणै ३
र्हनिष्यन्ति । अहमपि तं मानुषं प्रति विमुखीभूय स्त्रियोक्त्वम् उच्चे- ४
त्यामि यतः स मोलक् देवमुद्दिश्य स्ववंशजं दत्त्वा मत्पूतस्थानम् अपवित्री ५
करोति मम पवित्रं नाम च साधारणं करोति । यदा पुमान् स्वसन्तानं ६
मोलक् देवायोत्सृजति, तदा यदि देशीयलोकात्मं दृश्यामि न पश्यन्ति तं ७
न घृण्ति तदाहं तं तस्य वशज्ज प्रति विमुखीभूय तं मोलक् देवेन समं ८
व्यभिचर्तुं तत्पञ्चाद्गामिनः सर्वांश्च स्त्रियोक्त्वम् उच्चिन्नान् करिष्यामि ।

यस्य भूतविद्धि गुणिभिर्वा साकं व्यभिचर्तुं तेषां पञ्चाद् गच्छति अहं ९
तं प्रति विमुखीभूय स्त्रियोक्त्वम् उच्चेत्यामि ।

यूर्यं स्त्रान् पावयित्वा पूता भवत यस्तादहं युशाकं प्रभुः परमेश्वरः । ०
यूर्यं सम विधीन् सम्मन्य पालयत युशाकं पावकः परमेश्वरोहं । १

यः स्त्रियोक्त्वम् भवति वा श्रपते स नितान्तं धानिष्यते प्रित्रीः शृणनात् ११
तदुपरि बधापराधो भविष्यति ।

यदि कश्चित् परस्य जायया सम व्यभिचरति तर्हि यः समीपवासिनो १०

११ यवा भार्यदा समं व्यभिचरति स व्यभिचारी सा व्यभिचारिणी चोभौ नितान्तं घानिष्ठेते । यदि कस्त्रित् पितु जीवाया आवरणीयं नभी करोति तामुपगच्छति तर्हि तौ नितान्तं घानिष्ठेते तयोरुपरि बधापराधी भवि-
१२ ष्टति । यदि कस्त्रित् पुत्रबधूं गच्छति तर्हि तावपि नितान्तं घानिष्ठेते १३ अतिकुकर्मकरणात् तौ प्रति बधापराधी भविष्टति । पुमान् यदि स्त्रीवत् पुमांसमुपगच्छति तर्हि दृशाहृकर्मकरणात् तौ नितान्तं घानि-
१४ ष्टेते तयोरुपरि बधापराधी भविष्टति । यदि कस्त्रित् कन्यां तन्मातरच्च गच्छति तर्हि तदृशाहृकर्म युग्मान्मध्ये वथा तादृशी दुष्टता न जायते १५ तदर्थे ते चयोपि बक्षिना दाहविष्टते । यदि कस्त्रित् कमपि पशुं १६ गच्छति तर्हि स नितान्तं घानिष्ठेते यूर्यं तं पशुमपि हनिष्टते । काचि-
भारी यदि पशुना सत्कं संसर्गं कर्तुं तदन्तिकं गत्वा श्रेते तर्हि त्वं तां नारीं तं पशुच्च घातयिष्यसि तौ नितान्तं घानिष्ठेते तैः प्रति बधापराधी १० भविष्टति । यदि कस्त्रित् स्वभगिनीम् अर्थात् पितुः कन्यां मालकन्यां वा गृह्णाति तयोरुभयोरावरणीयं यद्युभाभ्यां दृश्यते तर्हि तदृगुरुपापं तौ स्त्रीकानां दृष्टित उच्चेष्येते यतः स स्वभगिन्या आवरणीयस्य १८ नमत्वकरणात् स्वपापफलं स्वयं भोक्ष्यते । कस्त्रित् यदि रजस्त्वां योषित् गच्छति तदावरणीयं नभी करोति तर्हि तेन पुंसा रथिरुखनिप्रकटी-
१९ करणात् तया योषिता स्वास्त्रनिप्रकटीकरणाच्च तावुभौ स्त्रीकानां मध्याद् उच्चेष्येते । त्वं स्वमालस्तुः पितृस्तु वीर्या आवरणीयं नभी मा-
२० कुर्याः, यः कस्त्रित् इत्यं स्वगोचराताया आवरणीयं नभी करोति तावुभौ स्वपापं भोक्ष्येते । यः स्वमालुर्लो गच्छति स्वमालुलावरणीयनभीकरणात् २१ तौ स्वं स्वं पापफलं भोक्ष्येते निरपत्वौ च मरिष्यतः । यः स्वभालजायां गच्छति सेऽपुचिकर्म कुरुते स्वभालजायां आवरणीयस्य नमत्वकरणात् तौ निरपत्वौ भविष्टतः ।

२२ यूर्यं मम सर्वे विधिं व्यवस्थाच्च पालयथ तेनाहं वस्तुं युग्मान् यं देशं २३ नयामि स देशो युग्मान् नोद्दरिष्टति । अहं युग्माकं सम्मुखाद् या जाती दंवविष्टामि तेषाम् आचारानिव नाचरिष्टथ यस्तात् ते तानि २४ कुकर्माणि कृतवन्त्वतोहं तान् कृतीयितवान् । किन्वहं युग्मभ्यमकथयं यूर्यं तेषां देशमधिकरिष्यथ, अहं युग्मयं तं दुर्घमधुप्रवाहिनं देशम् अधिकर्तुं दास्यामि यत इतरज्जेकेभ्यो युग्मान् पृथक्कृत् युग्माकं प्रभुः २५ परमेश्वरोहं । अतो यूर्यं शुच्यशुचिपश्चून् शुच्यशुचिपक्षिणच्च भेत्यथ,

अहं यान् पश्चून् पक्षिणः कोटादीन् जन्तून् अशुचीन् उद्धा युश्मान्
एथक् कृतवान् तैर्यूयं स्वान् स्वान् प्राणान् द्वाणाहान् मा कुरुत । यूयं २६
मामुद्दिश्य पवित्रीभवत यतोहं परमेश्वरेव पवित्रः किञ्चाहं युश्मान्
खलोकान् कर्तुं अन्यलोकेभ्यः एयक् कृतवान् ।

पुमान् स्त्री वा यो भूतविद् गुणो वा भवति स नितान्तं घानिष्ठते २७
लोकैः स पांघाण्यै हनिष्ठते । तं प्रति बधापदाथो भविष्यति ।

२१ एकविशेषोद्धायः ।

21

१ याजकान् प्रति शाकविवाहादे वैवस्या १६ देहे देपिणां याजकस्य कर्मकरण-
निषेधः ।

परमेश्वरो मूससमवदत् त्वं ह्यारोग्वंशीयशाजकान् वद तेभ्यहमां १
कथां कथय खलोकानां मध्ये कस्मिंच्चिन् मृतशब्द याजकोऽशुचि न भवि-
ष्यति । केवलस्त्वं चर्धात् माटपिटपुत्रकन्याभाटषु मृतेष्वशुचि २
भविष्यति । यस्याः समीपस्थभगिन्याः परिनैरक्षितस्यामनूजायां भगिन्यां ३
मृतायाम् अशुचि भविष्यति । किन्तु ते सुखीभूय खलोकानां मध्ये स्वान् ४
साधारणान् कर्तुम् अशुचीन् न करिष्यन्ति । ते सं सं शिरो न मुख-
यिष्यन्ति खश्वूणां कोणमपि न मुखयिष्यन्ति देहेष्वस्त्रादातं न करि-
ष्यन्ति । ते स्वेश्वरमुद्दिश्य पवित्री भविष्यन्ति स्वेश्वरस्य नाम साधारणं न ५
करिष्यन्ति यस्मात् ते परमेश्वरमुद्दिश्य वक्षिष्ठतमुपहारं चर्धाद् ईश्वरस्य ६
भव्यमुत्खजन्ति तस्मात्ते पवित्रा भविष्यन्ति । ते वेश्यां कलङ्किनौ वा न ७
विवक्ष्यन्ति पतिवक्षामपि न विवक्ष्यन्ति यतस्ते स्वेश्वरम् उद्दिश्य पूता ८
भवन्ति । अतस्त्वं याजकं पावयिष्यसि यतः स त्वदीश्वरस्य भव्यमुत्सृ-
जति स तदर्थं पवित्रो यतो यूधात्पावकः परमेश्वरोहं पवित्रः । ९
कस्यचिद् याजकस्य कन्या यदि व्यभिचारक्रियया स्वाम् अशुचिं करोति १०
तर्हि सा खतात्म् अशुचिं करोति सा वक्षिना दद्यते । खीयभावाणां ११
मध्ये श्रेष्ठस्य यस्य याजकस्य शिरस्यभिवेकार्थं तैलं निधिक्तं यस्य पदनियो-
गात् पूतवस्त्रपरिधानाधिकारी जातः स खण्डिरो नन्मी न करिष्यति १२
निजवस्त्रं न क्षेत्रस्याति । स कास्यापि कुनपस्यान्तिकं एहं न प्रवेशति १३
खपित्री र्मश्यादप्यशुचि न भविष्यति । पवित्रस्यानादपि न निर्गमिष्यति १४
स्वेश्वरस्य पूतं स्वानं साधारणं न करिष्यति यतस्तदीयेश्वरस्याभिवेकार्थ-
तैलाक्षकिरीटं तदुपर्यास्ते परमेश्वरोहमेव । स केवलं कुमारीं विव- १५

१४ च्छति । किन्तु विधवां त्यक्तां कलङ्किनों वेशां वा न विवच्यति स निज-
१५ लोकमध्यात् कुमारीं विवच्यति । स निजलोकानां मध्ये खवंशं नापविचं
करिष्यति यतोहमेव तत्पावकः परमेश्वरः ।

१६ परमेश्वरो मूससं जगादत्तं हारोणाव ऋथय तव वंशस्य पुरुषपरम्य-
१७ रायां यस्य गाचे दोष स्त्रियो दोषे दोषे दोषे दोषे दोषे दोषे दोषे दोषे दोषे
१८ न यास्यति । यस्य लोकस्य दोषोऽस्ति स निकटवर्तीं न भविष्यति
१९ विशेषाद् अव्यः खड्डो व्यड्डो उदिकाङ्गो भग्नपदो भग्नहस्तः दुड्डो बामनो
२० नैवरोगी श्विरोगी कथुमान् भग्नमुष्ट एतद्वाववान् हारोणावाजक-
२१ वंशस्य कोपि पुरुषः परमेश्वरसुद्विश्य वक्षिष्ठतोपद्वारम् उत्तर्ण्युं
समीपं न यास्यति तस्य दोषोऽस्ति तस्मात् स स्त्रेश्वरसुद्विश्य भव्यमत्-
२२ ख्युं समीपवर्तीं न भविष्यति । स ईश्वरस्य नैवेद्यं अर्थाद् अतिपूर्वं
२३ पूर्वभव्यज्ञ भोक्ष्यते । किन्तु विच्छेदकवल्लस्य समीपं न प्रवेच्यति वेद्याः
रमीपञ्च न यास्यति यस्मात् तस्य दोषोऽस्ति स मम पूर्वस्याजम् अपूर्वं
२४ न करिष्यति तस्य पावकः परमेश्वरोहमेव । इत्यं मूसा हारोणं तस्य
मुतान् सर्वम् इस्तायेल्वंशज्ञ वाचमिमां वभाषे ।

22

२२ दाविशेषाध्यायः ।

१ अपविचीभूतस्य याजकस्य पवित्रवल्लुनः षष्ठ्यग्भवनविधिः १० याजकस्य गृहवासिनां
मध्ये पवित्रवल्लुभव्यसे विधिनिपेद्यो ४४ अज्ञानान् पवित्रवल्लुभव्यसात् प्रायस्यितं १०
निर्देशवल्लोरावश्यकत्वं २६ बलेर्वदो निरपेण २९ प्रशंसार्थवलिकाध्यनज्ञ ।

१ परमेश्वरो मूससमवदत् त्वं हारोणं तत्सुतांश्च वद यूद्य इस्तायेल्-
२ वंशस्य पवित्रवल्लुषु सावधाना भवत, सम यज्ञाम उद्विश्य तैस्तानि
३ पविचीक्रियन्ते, सम तत् पवित्रं नाम असेध्यं मा कुरुत यतोहमेव
परमेश्वरः । तान् वद युधाकं पुरुषपरम्परायां वंशमध्ये यः कस्तिद्
अनुच्छ भूत्वा इस्तायेल्वंशेन परमेश्वरम् उद्विश्य पावित्रवल्लुनः समीपं
४ यास्यति स मम समुखाद् उच्छेत्स्यते परमेश्वरोहमेव । हारोणवंशस्य
यः कुष्ठी प्रसेही वा भवति स यावत् शुचिं न भविष्यति तावत् पवित्रं
५ वल्लु न भोक्ष्यते । यो उपूर्ववल्लु स्पृश्यति अर्थात् न्यतं इतःपातिनं वा
६ अशोचजनकान् कीटादीन् केनचित् प्रकारेणाशोचजनकं मानुषं वा यः
स्मृप्ति स सन्ध्यां यावद् अशुचिः स्यास्यति जले खगाचमधौत्वा पूर्वं

वस्तु न भोक्ष्यते । ततः सूर्योऽस्तं गते स पवित्रीभूय पूर्वं वस्तु भक्षिष्यति ०
यद्यात् तत् तस्मैव भक्ष्यं भवति । सम् अपूर्वं कर्तुं खयं मृतस्य किञ्चस्य च
वा पश्ये भासंसं कोपि न भोक्ष्यते परमेश्वरोऽहमेव । ते सम विधानं ६
पालयन्तु नैचेत् तत्र सामान्यज्ञाने छाते ते खपापं भोक्ष्यन्ते मरिष्यन्ति
च तेषां पावकः परमेश्वरोऽहमेव ।

अन्यजातीयो लोकः पवित्रं वस्तु न भोक्ष्यते वस्तुते याजकस्य गृह- १०
प्रवासी वैतनभूग्वा पवित्रं वस्तु न भोक्ष्यते । किन्तु याजको यदि रूप्येण ११
कमपि प्राणिनं क्रीणाति तर्हि स भोक्ष्यते तस्य गृहजाता लोकाच्च
तस्याच्च भक्षिष्यन्ति । याजकस्य कन्या यद्यन्यजातीयेन युक्त्वा तदा सा १२
पवित्रवस्तुरूपम् उपहारं न भोक्ष्यते । यदि याजकस्य दुष्कृता विधिवा १३
वक्ता निरपेक्षा वा भूत्वा पुनरनूढावत् तातगेहे तिष्ठति तर्हि सा
खतातस्याच्च भोक्ष्यते किन्त्वन्यजातीयो लोकस्तत्र भोक्ष्यते ।

यदि कथिद् अच्छानात् पवित्रं वस्तु भोक्ष्यते तर्हि स तद्वत् पूर्वं १४
वस्तु तस्य पञ्चमांशम् अधिकं याजकाय दास्यति । इत्यं इस्तायेल्वंशाः १५
परमेश्वरम् उद्दिश्य यानि पूतवस्तुनि निवेदयन्ति याजकात्तानि सामा- १६
न्यानि न करिष्यन्ति । पूतवस्तुभोजनकाले स्वान् दोषदण्डं न भोजयि-
थन्ति यस्ताद्वैते तेषां पावकः परमेश्वरः ।

परमेश्वरो मूसक्षमवदत् त्वं हारोणाय तत्सुतेभ्य इस्तायेल्वंशाय च १७
कथय तान् इति वाचं वद, इस्तायेल्वंशस्तन्मध्ये प्रवासिनश्च ये परमे- १८
श्वरम् उद्दिश्य प्रतिश्रुतान् वा दत्तान् सेच्छोपहारान् आनयन्ति तेषां
मध्ये यः परमेश्वरम् उद्दिश्य होमबलिम् उत्सृजति सो उनुयह्वलाभाय १९
गोभ्येमेषेभ्यश्चाग्नेभ्यो वा निर्दीष्टं पुंपश्चुम् उत्सृक्ष्यति । यूयं सदोषं २०
किमपि न निवेदयिष्य यतो युग्मलृते तत्र याहिष्यते । कोपि लोको २१
यदि मानससिंश्चर्थं वा सेच्छोपहारार्थं गोभ्यो मेषादिभ्यो वा मङ्गलार्थकं
बलिम् उत्सृजति तर्हि स निर्दीष्टो भविष्यति तत्र कोपि दोषो न
स्थास्यति । यूयं परमेश्वरम् उद्दिश्य अन्यं भग्नं किञ्चं सत्रणं सम्बित्रं पाम- २२
युक्तं वा पशुं न निवेदयिष्य तं परमेश्वरम् उद्दिश्य वेदां वक्तिवतम्
उपहारं मा कुरुत । अधिकाङ्गं हीनाङ्गं लृष्टं मेषवत्-सं वा सेच्छात् २३
उत्सृष्टुं शक्तुय किन्तु संकल्पार्थं स न याहिष्यते । मर्दितं पिष्टं भग्नं २४
सत्रतच्च पशुं परमेश्वराय न निवेदयिष्य । तादृशः पशु युग्मदेशे न २५
तिष्ठतु, यूयं विदेशिनो हस्तादपि तादृशं पशुं ईश्वरीयभक्ष्यं न निवे-

यिद्यथ यतस्तेषां मध्ये अपाविच्यम् आस्ते तेषां मध्ये दीर्घोऽस्ति ते युग्म-
ज्ञात्वा ग्राहिष्यन्ते ।

२६ परमेश्वरो मूससमवदत् गोमेषक्षागशावकेषु जातेषु सप्त दिनानि
२७ यावत् मात्रा साकं ते स्थास्यन्ति ततो उष्मदिनमारभ्य परमेश्वरम्
२८ उद्दिश्य ते वक्षिष्टतोपहाराय ग्राहिष्यन्ते । गौ र्मेषी वा भवेत् तां
तद्वत्सच्च नैकदिने हनिष्यथ ।

२९ यूयं यदा परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रशंसाया बलिम् उत्स्खन्यत तदानु-
३० ग्रहलाभाय तम् उत्स्खन्यय तस्मिन्नेव दिने तं भोक्ष्यधे च प्रात यावत्
३१ तस्य किञ्चिदप्यवश्यिष्यं मा स्थापयिष्यथ परमेश्वरोऽहमेव । यूयं मदाच्छ्राः
३२ समन्य पालयिष्यथ परमेश्वरोऽहमेव । यूयं सम पूर्तं नामापूर्तं न करि-
३३ ष्यथ किन्त्वहम् इच्छायेलो वंशमध्ये पवित्रत्वेन मंस्ये युग्माकं पावकः
परमेश्वरोऽहं । युग्माकम् ईश्वरो भवितुं मिसर्देशात् युग्मान् वहिरानवं
घ्रहमेव परमेश्वरः ।

23

२३ त्रयोविंशोध्यायः ।

१ परमेश्वरोत्सदाः २ अर्थात् विश्रामवारः ४ निष्ठारोत्सवः ६ प्रथमशस्यमुच्युत्सर्गः
१५ पञ्चार्शद्विनोत्सवः २२ पतितशस्यसंप्रविषेधः २३ तूरीवाचोत्सवः २४ प्राय-
द्वित्तादि दिननिष्ठपणं ३० कुटीरवाचोत्सवथ ।

१ परमेश्वरो मूससमवदत् त्वम् इच्छायेल्वंशेभ्यः कथय तान् इति वाचं
२ वद । यूयं पवित्रसभार्थं परमेश्वरस्य यान् उत्सवान् प्रचारयिष्यथ
तद्वत्सवाः ।

३ यूयं घड् दिनानि कर्म करिष्यथ, किन्तु सप्तमदिनं पवित्रसभार्थं
विश्रामदिनं तद्विने क्रिमपि कर्म न करिष्यथ, तद् युग्माकं सर्वनिवासे
परमेश्वरम् उद्दिश्य विश्रामदिनं भविष्यति ।

४ यूयं खनिष्ठपितकाले पवित्रसभाकरणार्थं परमेश्वरस्तौतान् उत्सवान्
५ प्रचारयिष्यथ । प्रथममासस्य चतुर्दश दिनस्य सन्ध्यायां परमेश्वरम्
६ उद्दिश्य निष्ठारो महो भविष्यति । तन्मासस्य पञ्चदश दिने परमेश्वरम्
उद्दिश्य किञ्चवश्रून्यपूर्णानां महं छत्वा सप्त दिनानि किञ्चवहीनान् पूर्णान्
७ भोक्ष्यधे । प्रथमेक्षि युग्माकं पवित्रा समिति भविष्यति तत्र यूयं क्रिमपि
८ वृत्तिकर्म न करिष्यथ । किन्तु सप्ताहं परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्षिष्टतो-

पहारं निवेदयिष्यथ सप्तमे दिने पवित्रा समज्या भविष्यति तत्र यूर्यं किमपि वृत्तिकर्म न करिष्यथ ।

परमेश्वरो मूक्षसमवदत् त्वम् इखायेल्दंशं वद तान् इति वाचं गद ९ अहं युग्माभ्यं थं देशं दास्यामि तं प्रविश्य यदा यूर्यं शशं कर्त्तिष्यथ तदा १० युग्माकं प्रथमज्ञतश्शस्य सुखिमेकं याजकान्तिकम् आनेष्यथ । युग्माकं ११ अनुग्रहज्ञाभाय याजकत्वं मुष्टिं परमेश्वरस्य समुखे दोलयिष्यति अर्धात् विश्रामवारस्य परदिने याजकत्वं दोलयिष्यति । शिन्तु यदिने १२ यूर्यं तं मुष्टिं दोलयिष्यथ तदिने परमेश्वरम् उद्दिश्य होतुं प्रथमवर्धीयं निर्दोषम् एकं मेषशावकं उत्स्खन्यथ । तस्य तत्त्वैवेद्यं दशमांशदयं तैल- १३ मिश्रितं सूक्ष्मगोधूमचूसु, तत् परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्षिण्ठातं सुगन्धि- नैवेद्यं भविष्यति, तस्य पानीयं नैवेद्यं हिन्देकपरिमितस्य द्राक्षारसस्य चतुर्थांशो भविष्यति । यूर्यं यावद् ईश्वरम् उद्दिश्य तदुपहारं नानयत १४ तदिनं यावद् पूर्णं भृशशस्यं क्षिङ्गजनिष्टं वा न भोक्ष्यथ युग्माकं पुरुष- परम्परायां सर्वनिवासेषु नित्यविधिरुयं भविष्यति ।

ततो विश्रामवारस्य परदिनमारथ्य अर्यात् आन्दोलनीयं मुख्यानय- १५ नमारभ्य यूर्यं पूर्णान् सप्त सप्ताहान् गणयिष्यथ । इत्यं सप्तमस्य विश्राम- १६ वारस्य परदिनं यावद् यूर्यं पञ्चाशत् दिनानि गणयित्वा परमेश्वरम् उद्दिश्य नवजातं नैवेद्यं निवेदयिष्यथ । इयो दशमांशयोऽद्वौ दोलनीय- १७ पूर्णौ खखनिवासात् आजयिष्यथ तौ सूक्ष्मगोधूमचूर्णैऽन् करिष्यथ किंवेन पच्यथ तत् परमेश्वरम् उद्दिश्य प्रथमं फलं भविष्यति । यूर्यं १८ ताभ्यां पूर्णाभ्यां साकं प्रथमवर्धीयान् निर्दोषान् सप्त मेषशावकान् एकं युवरुद्धं द्वौ मेषौ बल्मि दास्यथ स ईश्वरम् उद्दिश्य होमबलि र्भविष्यति नैवेद्येन प्रानीयद्रव्येण च समं परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्षिण्ठातः सुगन्धि होमबलि र्भविष्यति । ततो यूर्यं प्रायज्ञित्वबलये छागवत्समेकं १९ मङ्गलार्थबलये एकहायनौ द्वौ मेषशावकौ बली दास्यथ । याजकः २० प्रथमफलस्य पूर्णैऽन्नाभ्यां मेषशावकाभ्याच्च समं तान् परमेश्वरम् उद्दिश्य दोलयिष्यति तेन तत्सर्वं याजकार्थं परमेश्वरम् उद्दिश्य पूर्तं भविष्यति । यूर्यं तदिने पवित्रां समितिं प्रचारयिष्यथ यूर्यं किमपि वृत्तिकर्म २१ न करिष्यथ युग्माकं पुरुषपरम्परायां सर्वनिवासेषु नित्यविधिरुयं भविष्यति ।

युग्माकं भूमे: प्रस्तुकर्त्तनकाले यूर्यं खखन्दीतस्य कोणं निःशेषं न क्षेत्- २२

त्यथ स्वच्छेत्स्य पतितं शस्त्रं न संयमीव्यथ तत् दीनविदेशिनां कृते
त्वच्छथ युग्माकं प्रभुः परमेश्वरो ह ।

१३ ततः परमेश्वरो मूससमवदत् त्वम् इस्त्रायेल्वंशं वद, सप्तममासस्य
१४ प्रथमदिनं दुश्माकं विआमदिनं भविष्यति, अर्थात् तृष्णीवार्यन स्तरणा-
१५ र्धिका पवित्रा समिति भविष्यति । तत्र यूयं किमपि वृत्तिकर्म न
- करिष्यथ, किन्तु परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्त्रिकृतम् उपहारम् उत्स्वच्छथ ।

१६ ततः परमेश्वरो मूससमवदत् सप्तममासस्य दण्डमदिनं प्रायस्चित्तदिनं
१७ भविष्यति तत्र युग्माकं पवित्रा समिति भविष्यति, तदिने यूयं स्वप्राणान्
दुःखा करिष्यथ परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्त्रिकृतम् उपहारम् उत्स्वच्छथ ।

१८ तदिने यूयं किमपि वृत्तिकर्म न करिष्यथ यतो युग्माकं कृते युग्मतप्रभोः
परमेश्वरस्य समक्षं प्रायस्चित्तं कर्तुं तदेव प्रायस्चित्तदिनं भविष्यति ।

१९ तदिने यः स्वप्राणान् दुःखा न करोति स खलोकमध्याद् उच्छ्रेत्यते ।
२० तदिने यः कर्म करोति तमहं खलोकमध्याद् उच्छ्रेत्यामि । यूयं किमपि

२१ वृत्तिकर्म न करिष्यथ युग्माकं सर्वनिवासेषु निव्यविधिरयं भविष्यति ।
२२ तद् विआमदिनं युग्माकं विआमार्यं भविष्यति तत्र दिने यूयं स्वस्त्र-
प्राणान् दुःखा करिष्यथ मासस्य नवमेऽङ्गि सन्ध्यामारभ्य परसन्ध्यां

यावत् यूयं विआमदिनं पालयिष्यथ ।

२३ ततः परमेश्वरो मूससं जगाद त्वम् इस्त्रायेल्वंशं वद, सप्तममासस्य
२४ पञ्चदशदिवसमारभ्य सप्तदिनानि यावत् परमेश्वरोदेश्य उटजसहो

२५ भविष्यति । प्रथमेऽङ्गि पवित्रा समिति भविष्यति तत्र यूयं किमपि
२६ वृत्तिकर्म न करिष्यथ । सप्त दिनानि यावत् परमेश्वरम् उद्दिश्य

वक्त्रिकृतम् उपहारम् उत्स्वच्छथ, अष्टमेऽङ्गि युग्माकं रूधा समिति
भविष्यति, तत्र यूयं वक्त्रिकृतम् उपहारं उत्स्वच्छथ, सा निष्ठवृत्तिसमिति

२० भविष्यति तत्र यूयं किमपि वृत्तिकर्म न करिष्यथ । एते परमेश्वरस्य
महाः । परमेश्वरस्य विआमदिनानि विना परमेश्वरम् उद्दिश्य युग्माकं

२८ देयदानानि विना युग्माकं सर्वसङ्कल्पितं विना युग्माकम् एच्छिकनैवे-
द्यानि च विना यूयं सेष्यसभाकारणायैतान् महान् प्रचार्य प्रतिदिन-

कर्त्तव्यानुसारतः परमेश्वरम् उद्दिश्य वक्त्रिकृतम् उपहारं होमबलिं
२९ नैवेद्यं बलिं पैयनैवेद्यम् उत्स्वच्छथ । पुनः सप्तममासस्य पञ्चदशदिवसे

भूमरण्यन्नफलसंयहणाकाले यूयं परमेश्वरम् उद्दिश्य सप्त दिनानि महं
४० पालयिष्यथ तन्मध्ये प्रथमायमाहनी विआमदिने भविष्यतः । प्रथमेऽङ्गि

यूद्यम् उत्तमपादपफलानि तालपत्राणि घनवृक्षशाखालिटीतटस्य-
वृक्षांश्च गृहीत्वा युधाकं प्रभोः परमेश्वरस्य समच्छम् आनन्दिष्यथ ।
यूद्यं परमेश्वरम् उद्दिश्य वर्षमध्ये सप्त दिनानि तं महं पालविष्यथ ४१
युधाकं पुरुषपरम्परासुं स निविदिभि र्भविष्यति सप्तमे मासि यूद्यं तं
महं पालविष्यथ । यूद्यं सप्त दिवसान् उठजेषु निवत्स्यथ, इस्तायेल्वंशजाः ४२
सर्वं उठजेषु वत्स्यन्ति, तेन यदाहम् इस्तायेल्वंशान् मिसर्देशाद् वर्हि- ४३
रानयं तदा तान् उठजेष्वदासयम् इति युधाकं भाविष्यति ज्ञास्यन्ति,
युधाकं प्रभुः परमेश्वरोऽहमेव । इस्तायेल्वंशस्य समीपे मूससा परमे- ४४
श्वरस्य सर्वमहानां प्रकाशनमिति ।

24

२४ चतुर्विंश्टीउध्यायः ।

१ प्रदीपतैलकथनं ५ दर्शनोयपूपकथनं १० शिल्पामीतः पुत्रस्य निन्दकथनं १७ नर-
इत्याकथनं १८ परिशोधकथनं २३ निन्दकस्य दण्डय ।

परमेश्वरो मूससं जगाद तम् इस्तायेल्वंशम् इत्यादिश्च । नित्यं १
प्रदीपान् ज्वालयितुं ते त्वदन्तिकं मर्दितं निर्मलं जिततैलम् आने- २
यन्ति । हारेणः समाजावासमध्ये साक्षविच्छेदकवरुण्य वहिरा- ३
सन्धातः प्रभातं यावत् परमेश्वरस्य सम्मुखे प्रत्यहं तान् ज्वालयिष्यति, ४
स दुधाकं पुरुषपरम्परायां निविदिभि र्भविष्यति । परमेश्वरस्य सम्मुखे ५
निर्मलदीपवृक्षस्योपरि नित्यं तान् दीपान् स्थापयिष्यति ।

त्वं सूक्ष्मगोधमचूर्णेन दादश पितृकान् भव्यसि तेषाम् एकैकः ६
पितृक ऐफादश्मांशद्वयेन भविष्यति । एकैकपंक्तौ षट् षट् तादश्यौ दे ७
पंक्ती कृत्वा परमेश्वरस्य सम्मुखे निर्मलमीजनासनोपरि स्थापयिष्यसि । ८
प्रतिपंक्ति सूक्ष्मकुन्दुरुण् दास्यसि ते पूर्णोपरि स्थारणार्थम् अर्धात् पर- ९
मेश्वरम् उद्दिश्य वक्षिष्ठतोपहारार्थं स्थास्यन्ति । याजकः प्रतिविश्वामवासं १०
परमेश्वरस्य सम्मुखे तान् पूर्णान् नित्यं स्थापयिष्यति, इस्तायेल्वंशात् ते ११
निविदिभेन ग्राहिष्यन्ते । ते हारेणस्य तस्य सुतानाच्च भविष्यन्ति १२
ततस्मै पूतखाने तान् भक्षिष्यन्ति यतो निविदिना परमेश्वरम् उद्दिश्य १३
वक्षिष्ठतोपहारमध्ये तत् तस्मै महामेधं भविष्यति ।

इस्तायेल्वीयामाटको मिहीयपिटक एको जन इस्तायेल्वंशसहितो १०
वहिरागच्छत् स शिविरे इस्तायेल्वीयमानुषेण समं विरुद्धोध । तस्य ११
भाता दान्वंशजां दिव्रेः कन्या श्रीलोमीद्वामेस्तायेल्वंशीया वीषित्,

१२ स परमेश्वरस्य नाम निनिद्व चभिशापच्च ददा, सस्मात् जगास्त
 १३ मूससोऽन्तिकं निन्यः परमेश्वरादेशं ज्ञातुं तं कारायां बबन्धुच्च । ततः
 १४ परमेश्वरो मूससं जगाद् त्वं तमभिश्पन्तं शिविरस्य वह्निरानय । श्रोता-
 १५ रस्तच्छिरसि हस्तान् अर्पयन्तु समाजीयाः सर्वे पाषाणैर्स्तं घन्तु । त्वम्
 १६ इखायेल्वंशं वद यः सेश्वरं निन्दिष्यते स खपापं भोत्यते । परमे-
 श्वरस्य नामनिन्दकोऽवश्यं घानिष्यते सर्वे समाजीयास्तं पाषाणै ईनि-
 ष्यन्ति, परमेश्वरस्य नामनिन्दको विदेशी सदेशी वा इनिष्यते ।

१७ यो मानुषं हन्ति सोऽवश्यं हनिष्यते ।

१८ यः पशुं हन्ति स पशो र्विनिमयात् पशुं दास्यति । यः ससमीप-
 १९ वासिनो गाचे चतुचिङ्गं करोति तत्कृतकर्मवत् तं प्रति कारिष्यते ।

२० तस्य चतुस्य शोधनं चतुं नेत्रस्य शोधनं नेत्रं दन्तस्य शोधनो दन्तो भवि-
 २१ ष्यति तेनान्यस्मिन् नरे यथा चतुं चतुं तं प्रत्यपि तथैव कारिष्यते । अतो

यः पशुं हन्ति स तद्विनियमात् पशुं दास्यति किन्तु यो मानुषं हन्ति स
 २२ हनिष्यते । सदेशीयविदेशीयान् अभि युग्माकं एकैव यवस्था भविष्यति
 यतोऽहमेव युग्माकं प्रभुः परमेश्वरः ।

२३ तत इखायेल्वंशा मूसस आदेशात्तं निन्दकं शिविरस्य वह्नि नीत्वा
 पाषाणै र्जप्तुः । मूससं प्रति परमेश्वराज्ञानुसाराद् इखायेल्वसन्तानाः
 सर्वे कर्म चतुवन्तः ।

25

२५ पञ्चविंशोऽध्यायः ।

१ सप्तमवर्षेष्ये विश्वामवत्सरनिरूपणां ८ प्रतिपद्माशद्वर्षेष्यसहनिरूपणं १४ उपद्रव-
 निषेधः १८ आज्ञावहनफलं २३ भूमे नित्यविक्रयनिषेधः २५ गृहसुक्तिकथनं २५
 भातरि द्याकथनं ३५ दासान् प्रति व्यवहरणं ४७ दासानां सुक्तियाः ।

१ परमेश्वरः सीनयद्वौ मूससं बभाषे त्वम् इखायेल्वंशान् वद तेभ्य इति
 २ कथां कथय युग्माभ्यमहं यं देशं दास्यामि युग्माभिस्तस्मिन् देशे प्रविष्टे
 ३ परमेश्वरम् उद्दिश्य भूमे र्विआमो भविष्यति फलतः यद् वर्षाणि यावत्
 ४ खद्योचे वीजं वप्यथ द्राक्षाबस्त्रीश्चेत्स्यथ तत्पत्तं संयहीष्यथ । किन्तु
 ५ सप्तमो वत्सरः परमेश्वरम् उद्दिश्य भूमे र्विआमवर्षे भविष्यति, तस्मिन्
 ५ त्वं खद्योचं न वप्यसि द्राक्षाबस्त्री न व्येत्यसि ख्यावद्वदं शस्यं न कर्त्तिष्यसि
 ६ अपरिव्यृताया द्राक्षावल्ल्याः फलं न संयहीष्यसि तेनैव भूमे र्विआम-
 ६ वत्सरो भविष्यति । देशस्य विआमेण युग्माकं भक्ष्यं भविष्यति, अर्थात्

च्छेचोत्पन्नं सर्वद्रव्यं युग्माकं शुश्रावसदासीवितनजीविभृत्यानाच्च युग्मात् १०
इवासिविदेशिनाच्च युग्माकं पश्चनां देशीद्रवदनपश्चनाच्च भक्ष्यं भविष्यति ।

त्वं सप्त विश्वामिवत् सर्वान् अर्थात् सप्तगुणसप्तवत् सर्वान् गणविष्यसि ८
तः सप्तगुणसप्तवर्धेष्वाश्च वत् सर्वान् भविष्यति । तदा सप्तम- ९
मासस्य दशमेऽङ्गे यूयं महाशब्दकर्ती तूरीं वादविष्यथ अर्थात् प्राय-
स्त्रियोने युग्माकं सर्वदेशे तूरीं वादविष्यथ । यूयं पञ्चाशत्तमं वर्धं १०
प्रावविष्यथ ज्ञत्वे देशे सर्वनिवासिनः प्रति मुक्तिं घोषविष्यथ तद्
युग्मभ्यं योवेल्नामा महो भविष्यति तत्र युग्माकं एकैको जनः सखाधि-
कारं परादव्य यास्यति एकैको जनः सखस्तुल्समीपं परादव्य यास्यति ।
युग्मत्वाते पञ्चाशत्तमं वर्धं व्याप्तं महामहो भविष्यति तत्र यूयं वीजं ११
न वप्स्यथ स्वयं दृढं शस्यं न कर्त्तव्यथ अपरिष्कृताया ब्राह्माबल्ल्याः
फलं न संग्रहीष्यथ । यतः सर्व महामहो युग्मान् प्रति पूर्वो भविष्यति १२
तथापि यूयं चेचं गत्वा शस्यादि भक्षितुं शक्ष्यथ । तस्मिन् महामहवर्धे १३
यूयं सखाधिकारं परादव्य यास्यथ ।

यदि यूयं सखसमीपवासिनं प्रति किमपि भूम्यादि विक्रीखीष्वं यदा १४
सखसमीपवासिनः कीर्णीयात तर्हि यूयं परस्परम् अन्यायं मा कार्यं ।
किन्तु त्वं महामहस्य परवर्धाणां संख्यानुसारात् सखसमीपवासितः १५
क्रेष्टसि फलोत्पत्तिवर्षाणां संख्यानुसारात् त्वां प्रति स विक्रीष्वते ।
वर्धाणां बाह्यल्यानुसारात् तन्मूल्यं वर्जविष्यसि वत् सर्वाणां न्यूनतानुसा- १६.
रान् मूल्यं न्यूनविष्यसि यतस्वां प्रति स अमुकसंख्यकवर्षाणाम् उत्पन्न-
द्रव्याणि विक्रीष्वते । अतो यूयं परस्परं नान्यायं करिष्यथ किन्तु १७
सेव्यराद् विभेष्यथ यतो हं युग्माकं प्रभुः परमेश्वरः ।

यूयं मम व्यवस्थाचरिष्यथ मम राज्यनीती भैस्यष्वं पालविष्यध्वच्च तेन १८
देशे निष्करणकं वत् स्यथ । देशे फलान्युत्पत्त्यन्ते तानि यूयं दर्शनं यावद् १९
भोक्ष्यत्वे तत्र निष्करणकं वत् स्यथ । यस्यत यदि वयं चेचे न वप्तेम स्वय- २०
मुत्पन्नं शस्यच्च न संगृहीयाम तर्हि सप्तमे वर्धं किं भक्षिष्यामः । इति
चेद् वदिष्यथ, तर्हि षष्ठे वर्षेऽहं युग्मान् आशिष्वं वदिष्यामि तेन वर्षच्यो- २१
प्रयुक्तं शस्यनुत्पत्त्यन्ते । यूयम् व्यष्टमे वर्धं वप्स्यथ नवमं वर्धं यावत् २२
पुरातनं शस्य भिक्ष्यथ, तदर्थं यावत् शस्यात्पत्ति न भवेत्, तावत् पुरातनं
शस्यं भिक्ष्यथ ।

देशांया भूमि युग्माभिः सर्वकालार्थं न विक्रीतव्या, यतो देशो ममैव, २३

२४ यूर्यं मया साकं विदेशिनः प्रवासिनच्चाद्ये । यूर्यं साधिकृतदेशस्य सर्वच
 २५ भूमिं मोचयिष्यत । तत्र तव भाता यदि दरिद्रः सन् साधिकारस्य
 किञ्चिद् विक्रीणीते, तर्हि तस्य निकटस्यो ज्ञातिरागव्य स्वभातु
 २६ विक्रीतां भूमिं मुक्तीकृत्य ग्रहीष्यति । यदि तां मोचयितुं तस्य कोपि न
 २७ तिष्ठति किन्तु स्वयं मोचयितुं शक्नोति, तर्हि तस्या विक्रयवर्धाणि गण-
 यित्वा तदनुसारतः क्रेत्रेऽवशिष्यत्म सूख्यं दास्यति, ततः सा पुनर्लदधिकृता
 २८ भविष्यति । किन्तु यदि स तन्मूल्यं प्रतिदातुं न शक्नोति तर्हि स
 विक्रीताधिकारो महामहवर्धं यावत् क्रेतरि स्यास्यति महामहवर्धं सा
 मुक्ता सती पुनर्लदधिकृता भविष्यति ।

२९ यदि कञ्चित् प्राचीरवेष्टितनगरस्य मध्यस्थितं वासगृहं विक्रीणीते
 तर्हि स तद् विक्रीय प्रथमवर्धमध्ये तन् मोचयितुं शक्नोति अर्थाद्
 ३० वर्षैकमध्ये तन्मोचयितुं शक्नोति । यदि पूर्णकवर्धमध्यं तत्र मोचयते
 तर्हि प्राचीरवेष्टितनगरस्थितं तदृहं पुरुषपरम्पराणां ज्ञेतुर्निवाधि-
 ३१ कारो भविष्यति तन् महामहवर्धस्य वत्सरे न मोच्यते । अप्राचीरवेष्टित-
 ग्रामे स्थितं गृहं भूमिमध्ये गणिष्यते तन् मोचयितुं शक्यते किञ्च
 ३२ महामहवर्धं तन् मोच्यते । किन्तु लेविनां नगराणि तेषाम् अधि-
 क्षतनगरेषु स्थितानि गृहाणि च लेविनः सर्वदा मोचयितुं शक्नुवन्ति ।
 ३३ कञ्चित्लेविनो यत् क्रीणाति तद् विक्रीतं वेशम् तस्याधिकृतं नगरं वा
 महामहे मोच्यते यत इस्यायेत्वंशस्य मध्ये लेविनां नगरेषु स्थितानि
 ३४ वेशमान्येव तेषामधिकारः । तेषां नगराणां प्रान्तरीया भूमि न विक्रा-
 यिष्यते यस्मात् तत्रैव तेषां नियाधिकारो भविष्यति ।

३५ तत्र भाता यदि दुर्गतो भवति वा तद्विद्वाचर्त्त्वीणधनो भवति तर्हि
 स विदेशी प्रवासी वा भवेत् त्वं तमुपकरिष्यसि तेन स त्वया साकं
 ३६ जीवितं धरिष्यति । तत्र तस्मात् कुषीदं वृद्धिं वा न ग्रहीष्यसि किन्तु
 ३७ निजेश्वराद् विभेद्यसि तत्र भातरं त्वया साकं जीवनं धारय । त्वं कुषीदं
 ३८ विना निजमुद्रां तस्मै दास्यसि वृद्धिं विना निजाद्रं तं धारयिष्यसि । यो
 युग्मभ्यं किनान्देशं दातुं युग्माकम् ईश्वरो भवितुं युग्मान् मिसर्देशात्
 वहिरानयत् युग्माकं स प्रभुः परमेश्वरोऽहम् ।

३९ तत्र भाता यदि दुर्गतो भवन् त्वां प्रति विक्रीयेत तर्हि त्वं तं
 ४० दासवन्न अमय । स वैतनजीविभृत्यवत् वा प्रवासीव त्वया साकं
 ४१ निवसन् महामहवर्धस्य वत्सरं यावत् त्वां सेविष्यते । ततः स निजसन्तानैः

समं तव समीपाग्निजकुलान्तिकं परावृत्य स्त्रीयपैठकाधिकारं पुनः प्राप्यति । यस्माते मिसर्देशात् मथा वहिष्कृता मम दासा चतुर्थे ४१ दासवद्व विक्रीतयाः । त्वं तदुपरि कठिनं शासनं न करिष्यसि ४२ किन्तु निजेश्वराद् भेद्यसि । चतुर्दिंच्चु स्थितान्यजातीनां मध्याद् दासान् ४३ दासीश्च क्रेष्यसि । युश्माकं मध्ये वासिनां भिन्नजातीयसन्तानानां मध्याद् ४४ युश्मदेशे तेभ्य उत्पन्नानां युश्मत्सववर्त्तिनां परिजनानां मध्याच्च क्रेष्यसि ४५ तेषु युश्माकम् अधिकारो भविष्यति । यूबं सखापत्यानां अधिकारार्थे ४६ तान् दातुं शक्नुय नित्यं सदासत्त्वकर्म तान् कारयितुं शक्नुय किन्तु भाच्रिसायेल्वंशोपरि परस्यरं कठिनं मा शासिष्यत ।

युश्माकं मध्ये कस्ति प्रवासी विदेशी वा यदि धनवान् जायते किञ्च ४० तत्समीपवत्तीं तव भाता दरिद्रः सन् तं प्रदासिनं विदेशिनं प्रति वा तदंशं प्रति विक्रीयते, तर्हि विक्रयात् परं तस्य मुक्ति भवितुं धनं शक्नोति तस्य ज्ञातिमध्ये कोपि तं मोचयितुं शक्ष्यति । अर्द्यात् तस्य ४१ पिण्डयः पिण्डयपुक्तो वा तं मोचयिष्यति यदा तस्य वंशपरिवाराणां कस्ति तं मोचयिष्यति; यद्यपि स खर्य समर्थो भवति तर्हि खं मोचय- ष्यति । तच्च तस्य विक्रयवर्धमारभ्य महामहवर्धे यावत् क्रेत्रा साकं ४० गणिते सवि वर्धाणां संख्यानुसारात् तन्मूल्यं भविष्यति, तं प्रति वेतन- भुग्भवस्य दिनानुसारात् नूल्यं भविष्यति । यद्यनेकवर्धाण्यवशिष्टानि ४१ तिष्ठन्ति तर्हि तदनुसारात् तत्क्रयमूल्यं भविष्यति । यदि महामह- ४२ वर्धे यावद् अत्यवर्धाण्यवशिष्टानि तिष्ठन्ति तर्हि स तेन साकं गमयित्वा तत्तदर्धानुसारात् सोऽन्नारमूल्यं तस्मै दास्यति । स वर्धवैतनिकभट्टवत् ४३ तेन साकं स्थायति, युश्मत्समक्षं कोपि तदुपरि कठिनं न शासिष्यति । यदि स तेषु वर्धेषु न मोचयते तर्हि स महामहवर्धे स्थायत्वैः साकं ४४ मोचयमानो यास्यति । यत इखायेल्वंशाः केवलं मम दासाले मया ४५ मिसरो वहिष्कृता महासा अहं तेषां प्रभुः परमेश्वरः ।

26

२६ षड्विंशोऽध्यायः ।

१ मूर्च्छर्वानिषेधः ० आज्ञाग्रहाशीः १४ आज्ञालङ्घन शापः ४० पापात् खिन्नजनानां चमप्रतिज्ञा च ।

यूबं स्वार्थं देवं तक्षितमूर्तिं च मा निर्मात दखायमानं वियहं मा १

निर्मात तत्समुखे दण्डवद् भवितुं युग्मदेशे तक्षितग्रावसृत्तिं मा स्थाप-
२ यत यतोऽहमेव युग्मत्प्रभुः परमेश्वरः । यूर्धं भविष्यामवारान् पालयत
मत्पूतस्थानं समन्यध्वं परमेश्वरोऽहमेव ।

३ एवदि मद्यावस्थयाचरत मदाज्ञा मन्यधे पालयत च तर्हि समयेऽहं

४ युग्मभं दृष्टिं दास्यामि तेन भू नैनाशस्यं जनयिष्यति क्षेत्रस्यपादपाः

५ फलवन्तो भविष्यन्ति । युग्मच्छरयमईनं द्राक्षाचयनकालं प्राप्यति द्राक्षा-

चयनं वीजवपनकालं प्राप्यति यूर्धं दृष्टिं यावद् अन्नं भोक्ष्यधे देशे

६ निष्कर्षकं निवस्यथ । देशेऽहं प्रान्तिं स्थापयिष्यामि यूर्धं इयिष्यधे कोपि

दुश्मान्न भायविष्यति युग्मदेशात् हिंस्त्रजन्तून् दूरयिष्यामि युग्मदेशेऽसि

७ न भविष्यति । यूर्धं खण्डन्तून् ताङ्गित्वा दवयिष्यथ ते युग्मत्समक्षम्

८ असिना पातयिष्यन्ते । युग्मत्प्रचजना अन्येष्टमपसारयिष्यन्ति युग्मत-

९ शतजना अन्यदप्सहस्राण्यपसारयिष्यन्ति युग्मदूरिष्पवो युग्मत्समक्ष-

१० मसिना पातयिष्यन्ते । युग्मानहम् अनुग्रहीष्यामि वर्जयित्वा वक्षपत्वान्

११ भोक्ष्यधे नूतनस्य स्थापनार्थं पुरातनं वह्विरानेष्यधे । अहं न युग्मान्

१२ ऋतीयित्वा युग्मधे स्वादासं निधास्यामि । युग्मधे यातायातं कुर्वन्

१३ युग्मदीश्वरो भविष्यामि यूर्धं मक्षोका भविष्यथ । यूर्धं वथा दास्यं न

कुर्यात तदर्थं युग्मत्प्रभुः परमेश्वरोऽहं मिसदेशाद् युग्मान् वह्विरानवं

१४ युग्माकं युग्मवन्धनं मोक्षयित्वा युग्मान् उत्तरशिरसो गमितवान् ।

१५ किन्तु यदि यूर्धं मदाक्षे मनो न निधाय मदाज्ञा न गृह्णीय

१६ मद्विधीन् अवजानीय मदाजनीतीत्तुच्छीक्षय मदाज्ञा न गृह्णीत्वा

१७ मन्त्रियमं लङ्घधे तर्हि युग्मान् प्रत्यहम् इत्यं व्यवहरिष्यामि युग्मान् प्रति

नेत्रक्षीणताहृत्पीडाजनिकाम् आशङ्कां यज्ञां कम्पञ्जरत्तं निरूप

यिष्यामि युग्माकं वीजवपनं वथा भविष्यति यतो युग्मदूरिष्पवल्लद्

१९ भोक्ष्यन्ते । अहं युग्मान् प्रति विमुखो भविष्यामि तेन यूर्धं रिष्पूर्णं

२० समक्षं वानिष्यधे युग्मदूरिष्पवो युग्मान् शासिष्यन्ति केवापि नापसा-

२१ रिता अपि यूर्धं पलायिष्यधे । इत्यं वटितेपि यदि यूर्धं मदाक्षे ननो न

२२ निधत्य तर्हि युग्माकं पापेभ्य एतत्तुरूपगुणं युग्मान् दण्डयिष्यामि । युग्माकं

२३ पराक्रमस्य गर्वं खर्वयिष्यामि युग्माकं योग्यम लोहवत् भूमित्त्वं पित्तजवत्

२४ करिष्यामि । युग्माकं अमो निष्कलो भविष्यति यतो युग्माकं भूः शस्यादि

२५ नोत्यादयिष्यति । क्षेत्रशाखो फली न भविष्यति । तथापि यदि यूर्धं भवि-

पर्होताचरन्ते मदाञ्छा मन्त्र न स्त्रीकुरुथ तर्हि युश्मत् प्रापानुसारात्
पुवः सप्तगुणं युश्मानहं क्लेशिष्यामि । युश्मत् प्रतिकूलं वनजन्तुन् ११
घेष्यिष्यामि ते च युश्मत्प्रशून् नाशयिष्यन्ति युश्मान् अपव्यहीनान् कृत्वा-
स्यसंख्यान् करिष्यन्ति युश्माकं राजमार्गान् वनीकरिष्यन्ति । एतैरपि यदि १२
यूर्यं मया शासिता न भवथ मद्विपटीतच्चाचरथ तदाहमपि युश्मान् प्रति १३
विपरीतमाचरिष्यामि युश्मत्प्रभ्यः पुवः सप्तगुणं युश्मान् शासिष्यामि ।
मन्त्रियमलङ्घनस्य फलं दातुं युश्मान् प्रत्यसिम् आनेष्यामि नगरमध्ये १४
युश्मासु मिलितेषु युश्मन्धं महानारीं घेष्यिष्यामि युश्मान् रिपुक्ररे
समर्पयिष्यामि । मया युश्माकम् अब्दयच्छां भयादां दश चोषित एक- १५
चुल्ल्यां युश्माकं पूर्पान् पञ्चन्ति तूलयित्वा युश्मधं दास्यन्ति किन्तु यूर्यं तद्-
भुक्ता न तर्ष्येत् । एतैरपि यदि यूर्यं मयि मनो न निधाय मद्विपरीतम् १६
आचरथ तदाहं कुद्धा युश्मान् प्रति विपरीतम् आचरिष्यामि, अहमेव १७
युश्मत्प्रभ्यो युश्मान् सप्तगुणं शासिष्यामि । यूर्यं स्वस्वपुत्रकन्यानां पिशितं १८
भोक्ष्यत्वे । युश्मदेवपीठान्यहं भंक्ष्यामि युश्मत् सूर्यमूर्तीं नाशयिष्यामि १९
युश्मन्मूर्तिकुण्ठपोपरि युश्मत्कुण्ठपानि क्लेप्यामि युश्मान् ऋतीयिष्यामि,
युश्मत् पुराणि शून्यिष्यामि युश्माकं पूर्तस्थानानि वनीकरिष्यामि सुगन्ध्य- २१
पहाराणां गन्धं न ग्रहीयामि, देशं वनीकरिष्यामि रिपवक्त्वदेशवासिनः २२
सन्तत्त्वाच्यर्थं मस्यन्ते अन्यजातीनां मध्येऽहं युश्मान् विकरिष्यामि २३
युश्माकं पञ्चादसिं निष्कोषयिष्यामि देशं वनवत् पुराणि च शून्यानि
करिष्यामि । यावद् देशो वनं स्थास्यति यूर्यञ्च रिपुमध्ये वत्स्यथ तावत् २४
देशः स्वविश्रामं भोक्ष्यते अर्थात् तदैव स देशो विश्वन्व स्वविश्रामं
भोक्ष्यते । यावत् कालं देशो वनं स्थास्यति तावत् कालं विश्रमिष्यति यतो २५
यूर्यं यावत् तदेशेऽवसत तावत् स युश्मदिशामवारेषु विश्रामं नाभुक्ता ।
रिपूणां देशमध्येऽहं युश्मदवपिष्टानां मनांसि विषस्तथा पूरयिष्यामि २६
यच्च पतनशब्दस्तान् कम्पयित्वा प्रसारयिष्यति वथासिवक्त्रात् पञ्चायते
तथा ते पलायिष्यन्ते केनापि नापसारिता अपि प्रतिव्यन्ति । वथा २७
जना असिवक्त्रेण प्रतन्ति तथा ते केनापि नापसारिता अपि स्वस्वसङ्गिना-
मुपरि प्रतिष्यन्ति स्वस्वरिपूणां समक्षं स्थातुं न पश्यन्ति । यूर्यमन्यजाति- २८
मध्ये विनन्द्यथ युश्मदरिपुदेशो युश्मान् ग्रसिष्यति । अवशिष्याः जना २९
रिपुदेशेषु स्वस्वप्रभ्यः क्षायिष्यन्ते तत्सहितेभ्यः पूर्वं पुरुषाणां पापे-
भ्योऽपि द्वायिष्यन्ते ।

४० स्वस्वापराधेन तैर्मम यदपराद्ब्रह्मदिपरीतमाचरितस्तस्मादहमपि
 ४१ तेषां प्रतिकूलमाचरन् तान् रिपुदेशमानीतवान् इति सृत्वा ते
 यदि स्वपापानि स्वपूर्व्यपुरुषपापानि च स्वीकुर्वन्ति तेषामच्छिन्नत्वाद्भग्नो
 ४२ नन्मी भवति ते स्वपापस्य दण्डं स्वीकुर्वन्ति च तर्हि याकूवा साकं
 मम यो नियमस्तं स्वरिष्यामि इस्त्वाकृत्वाहीमभ्याज्ञ मम यो
 ४३ नियमस्तं सृत्वा देशं स्वरिष्यामि । देशस्त्वैस्यक्तो वनीभूय स्वविश्रामं
 भोक्ष्यते तैश्च मद्विचारतुच्छीकरणात् मद्यवस्थावृणितत्वात् स्वपापदण्डो
 ४४ भोक्त्रयो भविष्यति । तथापि शब्दूणां देशे तेषां प्रवासकाले ते मया न
 व्यवस्थन्ते, न च तैः साकं मम नियमभञ्जनार्थम् अहं तेषां निःशेषं नाशाय
 ४५ तानवज्ञास्यामि यतोऽहमेव तेषां प्रभुः परमेश्वरः । किन्तु तेषामीश्वरो
 भवितुमहं यदान्वजातीयानां दृष्टौ तेषां पूर्व्यपुरुषान् मिसर्देशाद्वहि-
 रानयं, तदा तैः साकं यं नियममकार्यं तेषां मङ्गलार्थं तं स्वरिष्यामि
 परमेश्वरोऽहमेव ।

४६ परमेश्वरः सोनयरण्य तिष्ठन् मूससा समं स्वस्त्रेष्वायेल्वंशस्य च मध्ये
 व्यवस्था इमा राज्यनीतीर्विधींच स्थिरीकृतवान् ।

27

२७ सप्तविंशोऽध्यायः ।

१ प्रतिश्रुतप्राणिनो मूल्यनिरूपणं १४ प्रतिश्रुतस्यावरस्य मूल्यनिरूपणं १९ प्रथमजात-
 पश्चौ परमेश्वराधिकारः २८ निवेदितपश्चा मुक्तिनिवेदिः ।

१ अनन्तरं परमेश्वरो मूससमवदत् त्वम् इस्त्रायेल्वंशान् वद तेभ्य इमां
 २ कथा कथय, यदि कच्चिद् ईश्वराय विशेषं प्रतिश्वेषोति तर्हि प्राणिमूल्यं
 ३ त्वया निरूपिष्यते । आ विंशत्सरात् घटितमवर्षवयो यावत् पूत-
 ४ शेकलनुसारात् पञ्चाशत् शेकलरूप्याणि पुंसः कृते मूल्यं भविष्यति ।
 ५ किन्तु स्त्रियाः कृते चिंशत्शेकलरूप्यं मूल्यं निरूपिष्यते । आ पञ्चम-
 ६ वर्षाद् विंशत्वर्षवयो यावद् यदि भवति तर्हि पुंसः कृते चिंशत्
 ७ शेकल् स्त्रियाः कृते दश शेकलरूप्यं निरूपिष्यते । यद्येकमासात् पञ्च-
 ८ वर्षवयो यावद् भवति तर्हि पुंसः कृते पञ्चशेकलरूप्यं स्त्रियाः कृते चयः
 ९ शेकलरूप्यं निरूपिष्यते । यदि घटिवर्षं तदधिकवर्षं वा वयो भवति
 १० तर्हि पुंसः कृते पञ्चशेकलरूप्यं स्त्रियाः कृते दश शेकलरूप्यं निरूपिष्यते ।
 ११ किन्तु यदि दौर्गवात् स त्वं निरूपितं मूल्यं दातुं न चमते तदा स

याजकान्तिकं यास्यति याजकन्तमूल्यं निरूपयिष्यति प्रतिश्रेतु विभवानुसाराद् याजकेन तन्मूल्यं निरूपिष्यते । यादृशः पशुः परमेश्वरायाद्यापहारार्थमुत्सर्जनीयस्तादृशः पशु यदि दीयते तर्हि परमेश्वराय दत्तो यः पशुः सर्व पूतो भविष्यति । तदन्यथा विनिमयो वा न कर्त्तव्यः, १० अर्धादभद्रविनिमयाद् भद्रं भद्रविनिमयादभद्रं वा न दातव्यं, यदि कस्त्रित् पशुना पशुं विनिमयते तर्हि तौ द्वावेद पशु पूतो भविष्यतः । यादृशः पशुः परमेश्वरायापहारार्थं नोत्सर्जनीयस्तादृगशुचिपशु यदि ११ दीयते तर्हि तदुत्सृष्टा तं पशुं याजकान्तिकमुपस्थापयिष्यति स भद्रो- १२ उभद्रो वा भवेत् याजकेन तन्मूल्यं निरूपिष्यते याजकनिरूपणानुसारात् तन्मूल्यं भविष्यति । किन्तु यदि स कथस्त्रित् मुमुक्षति तर्हि स निरूपि १३ तमूल्यस्य पञ्चमांशेन् अधिकं दास्यति ।

यदि कस्त्रित् परमेश्वराय खवेश्म पावयति तर्हि तद् भद्रमभद्रं वा १४ भवेत् याजकेन तन्मूल्यं निरूपिष्यते, याजकेन यन्मूल्यं निरूपिष्यते तदेव निस्त्रितं भविष्यति । वेशपावको यदि खवेश्म मुमुक्षति तर्हि स १५ लव्विरूपितमूल्याधिकं पञ्चमांशं दास्यति तस्मात् तत् तस्य भविष्यति । यदि कस्त्रित् स्वाधिकृतभुवः कञ्चनांशं परमेश्वराय पावयति तर्हि तत्र १६ वयनीयवीजानुसारात् मूल्यं निरूपिष्यते विशेषतो यस्याम् एकहो- मर्परिमितं यवबीजं वयनीयं, तस्या भूमे मूल्यं पञ्चाशतशेकलरूपं भविष्यति । यदि स महवर्षमारभ्य खभुवं पावयति तर्हि लव्विरूपितमूल्यं न्यूनयिष्यते । तद्भूपावको १७ जनो यदि कथस्त्रित् तां मुमुक्षति तदा स लव्विरूपितरूप्याद् अधिकं पञ्चमांशं दास्यति तेन सा तस्य निर्विष्यते । किन्तु यदि स खभुवं १८ न मोचयति वान्यं प्रति विक्रीणते तर्हि सा कदापि न मोच्यते । किन्तु सा भू महवर्षं क्रेतुः कराद् गता निवेदितभूरिव परमेश्वराय १९ पूतो भविष्यति तत्र याजकाधिकारी भविष्यति । यदि कस्त्रित् पैठक- २० भुवं विना क्रीतभुवं परमेश्वराय पावयति तर्हि याजकरूपविरूपि- २१ तमूल्यानुसारात् महवर्षं यावत् तेन दातव्यं मूल्यं गणयिष्यति, तदा स तद्दिन एव लव्विरूपितरूपं दत्ता परमेश्वराय निवेदयिष्यति । महवर्षं सा पुन विक्रेतुरर्थाद् भूम्यधिकारिणः करे समर्पयिष्यते । २२

१५ तब सर्वमूल्यनिरुपणं पूतशेकलनुसाराद् भविष्यति, विश्विगेश्यैक-
शेकल् अस्ति ।

१६ परमेश्वराय देयं प्रथमजं पशुवत्सं कोपि पावयितुं न शत्यति गोवत्सो
१० मेघवत्सो वा भवेत् स परमेश्वरस्य भविष्यति । स यद्यशुचिजन्तु
भवति तर्हि तदधिकारी लभिष्यतिमूल्येन तं मोचयिष्यति तत्राधिकं
पञ्चमांशं दास्यति, यदि न मुक्तास्तर्हि लभिष्यतिमूल्येन विक्रीष्यते ।

१८ कस्त्रित् खसर्वखात् यत्किञ्चित् परमेश्वराय निवेदयति तत्त्वः
पशुर्वाधिकृतभूमिखण्डं वा भवेत्, तत्र विक्रीष्यते न वा मोचयिष्यते यतः
२० सर्वं निवेदितं वस्तु परमेश्वराय पूर्वं भवति । निवेदितो नरो न
२० मोचयिष्यते, स विनाशिष्यते । भूषणानां शाखिफलानां वा भूमेष्टतत्त्व-
२१ द्रव्याणां दशमांशः परमेश्वरस्य भविष्यति सर्वं परमेश्वराय पृतः । यो
दशमांशात् किञ्चित् मुमुक्षति सोऽधिकं पञ्चमांशं दास्यति ।

२२ गोमेषादे ब्रजानां दशमांशोऽर्थात् रक्षकदण्डाधीगमिनोम् एकैकदश-
२३ मपशुः परमेश्वराय मेधो भविष्यति । स भद्रोऽभद्रो वेति कोपि नान्-
सन्धास्यति स न पुरिवर्त्तिष्यते किन्तु यदि कस्त्रित् कथचित् तं परिवर्त्त-
२४ यिष्यति तर्हि स तत्पुरिवर्त्तश्च मेधौ भविष्यतः स पशु न मोचयिष्यते ।
परमेश्वरः सीनयद्वौ इच्छायेत्वं प्रति सूससमेतान्यादिदेश ।